

Handläggare

Emily Tjäder
Telefon: 08-508 28 741

Till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2026-01-20, p. 7

Verksamhetsplan 2026 för Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut

1. Godkänna förslag till verksamhetsplan 2026 samt överlämna den till kommunstyrelsen
2. Hos kommunstyrelsen begära omslutningsförändring med 41,1 mnkr för ökade kostnader och intäkter för tillsyn, miljöövervakning och externt finansierade projekt
3. Ansöka om budgetjustering med 2,2 mnkr ur central medelsreserv 2 i kommunfullmäktiges budget för driftåtgärder avseende underlag för färdigställande och uppföljning samt åtgärdsförberedande insatser kopplat till lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster enligt bilaga 5
4. Godkänna förvaltningens förslag till tillsynsplan för tillsyn enligt miljöbalken enligt bilaga 2
5. Godkänna förvaltningens förslag till kontrollplan för livsmedelskontrollen enligt bilaga 3
6. Godkänna förvaltningens förslag till miljöövervakningsplan enligt bilaga 4
7. Godkänna förvaltningens internkontrollplan med väsentlighets- och riskanalys inklusive system för intern kontroll enligt bilaga 6
8. Godkänna förvaltningens plan för upphandling enligt bilaga 7
9. Godkänna förvaltningens förslag till Ledningens genomgång (avseende informationssäkerhet) enligt bilaga 8

10. Justera beslutet omedelbart

Anna Hadenius
Förvaltningschef

Nämndens ekonomi och verksamhet

Kommunfullmäktige har beslutat om en ekonomisk ram för miljö- och hälsoskyddsnämnden för 2026 som efter begärda omslutningsförändringar uppgår till 322 mnkr i kostnader och 143,2 mnkr i intäkter, det vill säga en nettobudget om 178,8 mnkr. Förvaltningens förslag till verksamhetsplan för 2026 innebär en balanserad budget som framgår av bilaga 1, SLK:s blankettset.

Bifalles nämndens begäran om budgetjusteringar om 2,2 mnkr kommer kostnadsbudgeten att uppgå till 324,2 mnkr, avskrivningar inkluderat, och ge en nettobudget om 181 mnkr.

Verksamhetsplanens struktur

Verksamhetsplanen utgår från kommunfullmäktiges budget med den övergripande inriktningen *En öppen och demokratisk stad för alla stockholmare*. Budgeten har tre inriktningsmål;

- Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden.
- Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning.
- Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.

Under var och ett av inriktningsmålen redovisas kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Verksamhetsplanen är ett konkret planeringsdokument genom redovisningen av de aktiviteter som ska genomföras under respektive nämndmål. Insatser i linje med stadens program och handlingsplaner är införlivade i den ordinarie nämndmålsstrukturen och redovisas därför under olika relevanta avsnitt i verksamhetsplanen.

Till verksamhetsplanen bifogas tillsynsplan för miljöbalken och kontrollplan för livsmedelskontrollen. Därefter redovisas en miljöövervakningsplan, en internkontrollplan inklusive en väsentlighets- och riskanalys, en plan för upphandling samt Ledningens genomgång (avseende informationssäkerhet).

Av kommunfullmäktige beslutade satsningar

Nedan redogörs för de områden som nämnden erhållit extra medel för i budget.

- *Samordnad tillsyn.* Förvaltningen fortsätter arbeta strukturerat för att motverka välfärdsbrottslighet och annan organiserad brottslighet och deltar i stadens arbete med samordnad tillsyn riktad mot verksamheter som misstänks bryta mot lagar och föreskrifter för att nå ekonomisk vinning.
- *Geodataplattform.* Förvaltningen fortsätter arbetet med att förbättra hanteringen av information i syfte att stärka den datadrivna styrningen, där förvaltningens geodataplattform utgör en central del. Arbetet med geodataplattformen förstärks vilket skapar förbättrade förutsättningar för analys och insikter inom både stöd- och tillsynsverksamheterna, som exempelvis uppföljning av energiförbrukning och plastinköp men också tillsynsavvikelser och förenklad fastighetsägartillsyn. När stadens centrala geodataplattform väl kommer på plats skapas möjligheter till ökad data- och informationsdelning inom staden, t.ex. avseende samordnade tillsynsinsatser.
- *Förstärkt analysförmåga för riskbaserad tillsyn.* Förvaltningen fortsätter utveckla lösningar och metoder för att inhämta information och genomföra dataanalyser, bland annat genom stadens arbete med samordnad tillsyn. Detta arbete bidrar till ett än mer tillförlitligt urval av tillsynsobjekt inom branscher som inte har lagstadgade krav på återkommande tillsyn. Exempel på det är miljöfarliga verksamheter som inte är tillstånds- eller anmälningspliktiga, förorenade områden samt flerbostadsfastigheter. En ökad användning och delning av information förbättrar

stadens förmåga till att motverka välfärdsbrottslighet och annan organiserad brottslighet, och genom stärkt förmåga avseende dataanalyser skapas också förutsättningar att bättre bedöma effekt och prioritera lämpliga insatser för att nå stadens miljö- och klimatmål.

- *Stärkt arbete för halverade konsumtionsbaserade utsläpp.* Förvaltningen fortsätter det prioriterade arbetet med att stödja stadens bolags och förvaltningars arbete. Redan utvecklade metoder för kartläggning och uppföljning förfinas och formaliseras, och ett arbete för ökad automatisering och spårbarhet av data inleds. Syftet är att säkerställa en likriktad och tidseffektiv uppföljning liksom en harmonisering med bolagens CSRD-rapportering (Corporate Sustainability Reporting Directive).
- *Stärkt vägledning till fastighetsägare för energieffektivisering och fler solceller.* Förvaltningen fortsätter arbetet med energirådgivning riktad till bostadsrättsföreningar och mindre fastighetsägare med syfte att fler energieffektiviserande åtgärder ska genomföras. Förvaltningen kommer att utreda på vilket sätt rådgivningen kring solenergi kan bli mer proaktiv och samtidigt kostnadseffektiv. Möjligheterna att införa klimathandslag för att stärka samverkan mellan staden och bostadsrättsföreningarna i klimatomställningen ska utredas. En informationsinsats ska också genomföras för att uppmärksamma fastighetsägare på möjligheten att installera solceller. Dialog kommer att föras med stadsbyggnadskontoret.
- *Implementering av det framtagna systemet för minskad plastanvändning.* Förvaltningen kommer bidra till att det framtagna systemet för minskad plastanvändning implementeras i berörda förvaltningar. Verktöget ”Plastkollen”, som automatiserar uppföljningen, är ett viktigt verktyg för att nå en minskad plastanvändning samtidigt som det effektiviserar uppföljningsarbetet.

- *NVI i värdefulla vattenområden, fortsatt stöd till åtgärdsarbetet för friskare vatten.* Arbeta med att inventera särskilt värdefulla naturmiljöer i vatten kommer att påbörjas under året. Resultatet förväntas ligga till grund för prioriteringar av skötselåtgärder och är ett viktigt underlag i arbetet med översiktsplanen. Stödet till åtgärdsarbetet för friskare vatten kommer utvecklas med ett särskilt fokus på stadsdelsnämnderna.
- *Utredning av luftföroreningarnas konsekvenser för hälsan i Stockholm över tid.* Förvaltningen kommer att genomföra beräkningar av förtida dödsfall till följd av stockholmarnas exponering av luftföroreningar. Arbetet med att koppla de befolkningsviktade exponeringsberäkningarna till hälsopåverkan kommer ske i samarbete med hälsoexperter.
- *Centrum för cirkularitet permanentas.* Permanentningen av Centrum för cirkularitet möjliggör långsiktigt arbete. Inriktningen är att fortsätta stötta i cirkulära frågor och etablera effektiva arbetssätt med andra aktörer i staden.
- *Omställningsledare klimat.* Förvaltningen har rollen som omställningsledare för tre av klimathandlingsplanens totalt fem omställningsområden. Arbetet sker i nära samverkan med stadsledningskontoret som leder det övergripande arbetet. Rollen har ett samordnande och analytiskt uppdrag med fokus på att hålla ihop och driva stadens arbete inom respektive omställningsområde.

Aktiviteter beslutade av kommunfullmäktige

Nedanstående aktiviteter har beslutats av kommunfullmäktige för miljö- och hälsoskyddsnämnden och ska leda till att kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdet uppnås. Aktiviteterna nedan är indelade i aktiviteter som miljö- och hälsoskyddsnämnden har huvudansvar för samt aktiviteter där andra nämnder eller bolagsstyrelser har huvudansvar.

Aktiviteter där miljö- och hälsoskyddsnämnden har huvudansvar;

- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen undersöka möjligheterna till och ansöka om finansiering för att tillsammans med regionala aktörer starta upp en pilotverksamhet för att testa etableringen av en storskalig återbrukscentral av byggmaterial. Förvaltningen kommer att genomföra arbetet i nära samarbete med stadsledningskontoret. Finansiella och juridiska aspekter behöver tidigt bli belysta. Det etablerade samarbetet med aktörerna inom Klimatarena Stockholm ska nyttjas och fördjupas. Möjligheter till externfinansiering kommer att undersökas och ambitionen är att ansöka om projektmedel tillsammans med regionala aktörer.*
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda former för utvecklat samarbete med civilsamhället inom miljö- och klimat utifrån lärdomar i tidigare genomförda pilotprojekt. Förvaltningen ska, tillsammans med berörda förvaltningar, fortsätta att stödja de föreningar som påbörjat arbete inom projektet Scale Stockholm (som avslutas i april), samt utreda förutsättningar för att fler förvaltningar aktivt ska kunna söka ökat samarbete med föreningar. Utredningen kommer att ta i beaktande satsningen på ökade föreningsbidrag kopplat till miljö- och klimat och vilka konsekvenser det kan medföra för miljöförvaltningen och övriga berörda förvaltningar.*
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med Stockholm Vatten och Avfall AB utreda stadsövergripande mått på avfallsmängder för de materialflöden inom stadens organisation där det saknas och skapa mätvärden för att kunna följa effekter av cirkulära insatser. Förvaltningen kommer utgå ifrån tidigare arbete med kartläggning av materialflöden och fördjupa kunskapen gällande tillgång och insamling av data kopplat till avfall och cirkularitet, för de flöden där det bedöms relevant. Förslag på mått för att följa effekter av cirkulära*

insatser kommer tas fram där det bedöms möjligt.

- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utveckla metoder för riktad tillsyn av matavfallsinsamlingsobligatoriet på restauranger i syfte att öka matavfallsinsamlingen. Förvaltningen kommer under året genomföra olika insatser för att öka matavfallsinsamlingen. Bland annat kommer fortsatt tillsyn ske på verksamheter där matavfall uppstår och uppmaningar kommer att skickas till fastighetsägare där matavfallsinsamling ännu inte införts. Vidare kommer förvaltningen i samarbete med Stockholm Vatten och Avfall AB analysera var i staden matavfallsinsamlingen brister, och utifrån denna analys rikta tillsynen.*
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med berörda nämnder och bolag påbörja genomförandet av naturvärdesinventeringar av stadens vattenmiljöer. Arbeta med att inventera särskilt värdefulla naturmiljöer i vatten kommer att påbörjas under året. Resultatet förväntas ligga till grund för bedömning av vilka vattenområden som lämpar sig för formellt skydd samt för prioritering av skötselåtgärder. Resultatet är ett viktigt underlag i arbetet med översiktsplanen, samt för arbetet med att nå god vattenstatus.*
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och i samråd med kommunstyrelsen utvärdera handlingsplan för god vattenstatus och dagvattenstrategin. Förvaltningen kommer tillsammans med Stockholm Vatten och Avfall AB, i samarbete med berörda nämnder och kommunstyrelsen utvärdera handlingsplan för god vattenstatus och dagvattenstrategin.*
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utifrån genomförd kartläggning av luftföroreningshalter i ytterstaden bedöma nyttan av en ny mätstation för luftkvalitet och, om lämpligt, peka ut en plats för*

etablerande av en mätstation i ytterstaden.

Förvaltningen kommer utifrån genomförd kartläggning av halter av partiklar PM10 och kvävedioxid i staden år 2025 analysera nyttan med att placera en mätstation i ytterstaden.

- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska, i samarbete med berörda forskningsinstitutioner, genomföra en utredning av utvecklingen över tid av förtida dödsfall i Stockholm till följd av dålig luft. Förvaltningen kommer att genomföra haltberäkningar kopplade till befolkningsdata som kommer utgöra underlag för beräkningar av förtida dödsfall. Arbetet med att koppla de befolkningsviktade exponeringsberäkningarna till hälsopåverkan kommer ske i samarbete med epidemiologer.*

Aktiviteter där andra nämnder eller bolagsstyrelser har huvudansvar;

- *Trafiknämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB förbättra stadens "en väg in" för bastuförfrågningar, besluta om stadsövergripande riktlinjer samt förutreda och peka ut lämpliga platser för bastu. I det senare ska nämnden särskilt samråda med stadsbyggnadsnämnden och stadsdelsnämnderna. Förvaltningen kommer att bistå med stöd och expertkompetens gällande lämpliga platser och riktlinjer för inrättande av nya bastur. Förvaltningen kommer även fortsätta ingå i den förvaltningsövergripande samordningsgruppen för nya bastur och bad.*
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden ge stöd till idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldre- och stadsdelsnämnderna som hanterar föreningsstöd till miljö- och klimatarbete inom ramen för befintligt föreningsstöd samt ge stöd att uppdatera nämndernas riktlinjer. Förvaltningen kommer i*

samarbete med kommunstyrelsen stötta i framtagandet av nya riktlinjer som inkluderar miljö- och klimatarbete inom ramen för befintligt föreningsstöd. Nämnder som delar ut föreningsstöd kan på detta sätt stärka föreningars miljö- och klimatarbete.

- *Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och S:t Erik Markutveckling AB, och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholm Vatten och Avfall AB etablera en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter och i första hand pröva att driva verksamheten i egen regi. Förvaltningen medverkar fortsatt i projektet, med sikte på en etablering av verksamheten under första halvan av 2026. Förvaltningen kommer i samarbete med övriga parter verka för att organisation och affärsmodell säkerställer långsiktig ekonomisk hållbarhet, samt att högsta möjliga miljönytta nås.*
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden, utifrån policyn för skydd av natur, utreda vilka områden i staden som bör bli föremål för fördjupade studier om de är lämpliga som naturreservat eller biotopskyddsområden. Som ett led i det fortsatta arbetet med skydd av stadens naturområden kommer förvaltningen att bidra med expertkompetens i arbetet kring vilka ytterligare områden som är lämpliga för fördjupade studier.*
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB genomföra en kartläggning av dricksvattenpunkter och identifiera var det finns behov av att etablera nya dricksvattenpunkter utifrån värmeproblematiken.*

Förvaltningen kommer att bidra i arbetet med att identifiera lämpliga lägen för dricksvattenpunkter. Av förvaltningen tidigare framtaget underlag utgör en bra grund för fortsatt analys.

- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden genomföra en utvärdering av stadens samlade arbete för att i enlighet med Översiktsplanen upprätthålla och stärka funktioner med regionala betydelse för stadens blågröna infrastruktur. Förvaltningen kommer att bidra med kompetens och delta aktivt i utvärderingen. Förvaltningens underlag utgör en bra grund för fortsatt analys.*
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden samt i samråd med exploateringsnämnden, kyrkogårdsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda förutsättningar för att starta upp en plantskola i egen regi. Förvaltningen kommer att bidra i arbetet genom expertkompetens kopplat till ekologi.*
- *Exploateringsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra en utvärdering av hur arbetet med ekologisk kompensation i samband med byggnation fungerar. Förvaltningen kommer att bidra med kompetens och delta aktivt i utvärderingen.*
- *Trafiknämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra åtgärder utifrån utredningen om hur Världshälsoorganisationens (WHO) gränsvärden för luftkvalitet kan nås. Förvaltningen kommer att stötta trafikkontoret i arbetet med att välja ut och genomföra åtgärder som har bäst potential att minska utsläppen av luftföroreningar från vägtrafiken och bidra till att WHO:s gränsvärden nås i Stockholm.*
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden,*

Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder och Micasa Fastigheter i Stockholm AB utreda möjligheter till införande av bonusvitesmodell för kravställning i upphandling av byggtreprenader och i byggprojekts utförandeskede i syfte att minska klimatpåverkan och främja ökat återbruk. Förvaltningen kommer fokusera på att stadsövergripande definitioner av grundläggande begrepp etableras, samt att erfarenheter från andra kommuner och branscher som helhet nyttiggörs.

- *Kommunstyrelsen ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Stockholm Business Region AB samordna arbetet med att vidareutveckla Kontaktcenter Stockholms service som en väg in för företag. Förvaltningen fortsätter arbetet med att förenkla för företag och deltar i arbetet med tydliga och enkla kontaktvägar.*

Samverkan

Verksamhetsplan för miljö- och hälsoskyddsnämnden 2026 har samverkats med arbetstagarorganisationerna den 26 november 2025. Arbetstagarorganisationerna förklarar att de inte har något att erinra mot föreslagen verksamhetsplan för 2026.

Bilagor

1. SLK:s blankettset för VP 2026
2. Tillsynsplan för tillsyn enligt miljöbalken
3. Kontrollplan för livsmedelskontrollen
4. Miljöövervakningsplan
5. Underlag för äskande av medel från CM 2 för underlag för färdigställande och uppföljning samt åtgärdsförberedande insatser kopplat till lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster
6. Internkontrollplan och väsentlighets- och riskanalys inklusive system för intern kontroll
7. Plan för upphandling
8. Ledningens genomgång

9. Särskilt yttrande från Akademikerförbundet SSR

Innehållsförteckning

Inledning	14
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	16
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid	16
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	17
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	19
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	20
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	21
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	22
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	22
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	26
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	30
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	31
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	40
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	40
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	45
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	49
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	50

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	52
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	54
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	56
Redovisning av ekonomi.....	60
Nämndens ekonomiska förutsättningar	60
Investeringar	62
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	62
Budgetjusteringar.....	62
Omslutningsförändringar	63
Systematiskt kvalitetsarbete.....	63
Övrigt	63

Inledning

Kommunfullmäktige har beslutat om en ekonomisk ram för miljö- och hälsoskyddsnämnden för 2026 som efter begärda omslutningsförändringar uppgår till 322 mnkr i kostnader och 143,2 mnkr i intäkter. Därmed uppgår nettobudgeten till 178,8 mnkr. Förvaltningens förslag till verksamhetsplan för 2026 innebär en balanserad budget som framgår av bilaga 1, SLK:s blankettset. En mer detaljerad redovisning av budgeten finns under kommunfullmäktiges mål 3.1 samt under avsnittet *Redovisning av ekonomi*.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är en tillsynsmyndighet med tillsyn enligt livsmedelslagstiftningen, miljöbalken och därtill hänförlig lagstiftning. Den årligt reviderade tillsynsbehovsutredningen fungerar som ett planeringsunderlag för kommande års tillsynsplan för miljöbalkstillsynen och ligger till grund för hur tillsynen strategiskt bör utvecklas så att den i ännu högre grad bidrar till att nå miljömålen. På motsvarande sätt beskriver livsmedelskontrollens kontrollplan den kontroll som myndigheten ska bedriva under året, baserat på riskklassningen av samtliga verksamheter för den kommande femårsperioden.

Fortsatt fokus kommer att läggas på att utveckla och effektivisera prioriterade tillsynsområden. Det gäller bland annat arbetet för att motverka fusk inom avfallsbranschen, där även hantering av massor ingår, samt tillsynsinsatser i syfte att minska användning av farliga kemikalier. Förvaltningen kommer även vidareutveckla tillsynen för att motverka utsläpp av skadliga ämnen till mark och vatten. Arbetet med förorenad mark intensifieras både avseende handläggning av inkommande ärenden kopplat till exploatering och avseende fortsatt utredning och kravställning på de mest förorenade områdena i staden. Förvaltningen kommer att samverka med den nya samordningsfunktionen för det strategiska arbetet med förorenad mark på exploateringskontoret.

Den riktade bostadstillsynen i stadens fokusområden är fortsatt prioriterad liksom tillsynen av vård- och omsorgsboenden som ska utvecklas ytterligare under året.

Livsmedelskontrollen fortsätter arbetet med att stävja livsmedelsfusk i samverkan med andra myndigheter, inte minst inom ramen för det stadsövergripande arbetet med *samordnad tillsyn*. Vidare utvecklas kontrollen av material i kontakt med livsmedel samt animaliska biprodukter. Förvaltningen bevakar även det fortsatta arbetet med den utredning som föreslår ett förstatligande av livsmedelskontrollen. En eventuell proposition väntas presenteras våren 2026. Om förslaget i utredningen realiserar skulle det innebära stora konsekvenser för nämnden, och betyda att den kommunala livsmedelskontrollen helt försvinner den 1 januari 2028 för att övergå i statlig regi. Stockholms stad har i sitt remissvar på utredningen lyft de problem som förslaget innebär; framför allt att frågan är dåligt utredd och att alternativa reformer inte övervägts, att förslaget innebär stora kostnadsökningar för både företag och staten samt att det finns en övertro till nyttan med ett förstatligande. Den föreslagna tidsplanen är även helt orimlig med den stora förändring som föreslås. Vidare skulle viktiga synergier med annan kommunal tillsyn försvinna, inte minst avseende arbete mot välfärdsbrottslighet och annan organiserad brottslighet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedriver också ett omfattande program- och projektarbete med bland annat miljöövervakning av luft, vatten och biologisk mångfald, ett strategiskt

klimatarbete med bland annat fokus på miljöfordon, cirkularitet, energieffektivisering och minskning av utsläpp av växthusgaser samt ett strategiskt åtgärdsarbete vad gäller bland annat kemikalier. Ett flertal funktioner på förvaltningen har i uppgift att inom sina respektive expertområden vägleda och stödja stadens verksamheter så att arbetet leder till en rättvis klimatomställning i linje med målen i stadens miljöprogram, klimathandlingsplan samt övriga till miljöprogrammet kopplade handlingsplaner. Förvaltningen hjälper också andra verksamheter i staden att ställa relevanta krav på cirkularitet, miljö och klimat vid upphandlingar. Samverkan med andra förvaltningar och bolag i staden är centralt för en god måluppfyllelse och för ett effektivt resursutnyttjande. Många av nämndens verksamhetsområden tangerar andra förvaltningars sakkunskap och för bästa möjliga effekt vid exempelvis åtgärdsarbete krävs en bred samverkan inom staden.

Förvaltningen driver aktivt de åtgärder som nämnden ansvarar för i klimathandlingsplanen. Förvaltningen kommer att intensifiera arbetet med att utveckla mått och mätmetoder för de konsumtionsbaserade utsläppen samt kartlägga konsumtionsmönster och utifrån detta utforma åtgärder som effektivt minskar utsläppen.

Permanentning av centrum för cirkularitet ger långsiktiga förutsättningar för arbetet med en minskad användning av resurser, mer hållbara och cirkulära val av produkter och tjänster samt återbruk. Centrumet samverkar redan idag brett inom staden och samarbetet med förvaltningar och bolag kan nu fördjupas långsiktigt. Nya insatser fokuserar på att fördjupa kunskapen gällande tillgång och insamling av data kopplat till avfall. Förslag på mått för att följa effekter av cirkulära insatser kommer tas fram där det bedöms möjligt.

Stadens kemikalieplan har reviderats och nu påbörjas arbetet med att stödja förvaltningar och bolag i genomförandet av planen. Stockholm ska vara en föregångskommun och förvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att utreda att införa ett stopp för inköp av produkter som innehåller PFAS, ftalater och bisfenoler.

Förvaltningen bidrar aktivt i arbetet med att utreda och inrätta nya biotopskyddsområden och naturreservat. En viktig del i arbetet med att skydda och värna stadens blågröna infrastruktur är att få bättre kunskap om naturvärden i vatten. Förvaltningen kommer därför att genomföra naturvärdesinventeringar i stadens vattenmiljöer.

En stödfunktion för stadens arbete med att bygga motståndskraft mot värmeböljor har inrättats. Funktionen kommer att starta ett nätverk i syfte att skapa samsyn och samverkan mellan viktiga aktörer i arbetet med att hantera värmeböljor. Funktionen har även i uppdrag att utveckla befintliga modeller och analyser och ta fram nya underlag utifrån de behov som uppkommer i staden.

Miljöförvaltningens kommunikation ska fortsatt bidra till ökad miljö- och klimatnytt. Förvaltningen ska underlätta implementering av miljöprogram och tillhörande handlingsplaner. Exempel på insatser är fortsatt arbete med "Mötesplats miljö- och klimat" samt breddande av utbildningar och stödmaterial utifrån mottagande verksamheters behov. Stöd ska ges till resten av staden i metoder och underlag för kommunikation i syfte att involvera invånare i omställningen för hållbar konsumtion. Stadsdelars befintliga samarbeten med föreningar ska fortsätta att stödjas och förutsättningar för en utökning av samarbeten ska utredas.

Miljöförvaltningen bedriver ett kontinuerligt utvecklings- och förbättringsarbete, i linje med stadens kvalitetsprogram, för att säkerställa effektiva processer med hög kvalitet. Miljöförvaltningen har en tydlig strategi för digitalisering och datahantering med fokus att ytterligare förbättra delning av information för stärkt analysförmåga inom olika områden. Förvaltningen driver också fortsatt utveckling av nya e-tjänster för att förenkla för verksamhetsutövare och för att kunna effektivisera handläggning. Denna utveckling ger också ökade möjligheter till datadrivna analyser och insikter med stöd av bland annat AI. Förvaltningens arbete med AI är en viktig del där ett antal AI-assistenter för olika tillämpningar byggs. Dessa insatser är viktiga för att uppnå effektiviseringar, förbättra service och stödja miljö- och klimatarbetet.

Genom att delta i olika internationella nätverk bevakar förvaltningen utvecklingen inom olika miljö- och klimatfrågor på EU-nivå. Möjligheter till extern finansiering undersöks löpande, i syfte att möjliggöra ytterligare insatser för att nå stadens miljö- och klimatmål. Under 2026 ska arbetet med att söka lämplig externfinansiering stärkas ytterligare.

Förvaltningen kommer även att fortsätta arbetet med civil beredskap, under året med särskilt fokus på steg 1-4 i stadens process för risk- och sårbarhetsanalyser (RSA), och kontinuitetsplaneringen fortsätter utifrån de sårbarheter som identifieras i RSA.

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsyn och kontroll ska bidra till sunda livsvillkor och säkra livsmedel i hela staden. Tillsynen och kontrollen syftar till att säkerställa att t.ex. bostäder, äldreboenden, skolor, förskolor, offentliga anläggningar såsom bassängbad, centrumanläggningar och plaskdammar i alla stadsdelar är sunda samt att utsläpp av farliga ämnen till luft, mark- och vatten förebyggs. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bidrar också i stadsplaneringen, för att säkerställa en hållbart växande stad.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

Nämndens kontroll- och tillsynsarbete bidrar till en hälsosam uppväxtmiljö för barn och ungdomar. Genom vägledning bidrar nämnden till en stadsutveckling där det finns utrymme för både sunda bostäder och anläggningar för kultur- och idrottsevenemang. Nämnden stöttar också fastighetsnämnden i arbetet med att utveckla och bevara befintliga parklekar.

Nämndmål: 1.1.1 Barnrättsperspektivet ska vara en naturlig del av miljöförvaltningens verksamhet

Förväntat resultat

Barn växer upp i en sund miljö och har tillgång till sunda förskole- och skollokaler med jämlika förutsättningar för alla barn i staden. Nämnden tillämpar anpassade rutiner och checklistor som används för barnkonsekvensanalyser vid beslut som rör barns rättigheter med avseende på förutsättningar för en god hälsa och uppväxt i en sund miljö.

Beskrivning

Vid myndighetsbeslut inom ramen för nämndens tillämpningsområden som innefattar ställningstaganden som berör barns rättigheter, och det finns en risk att dessa inte fullt ut kan beaktas i beslutet, görs en barnkonsekvensanalys. På förvaltningen finns rutiner och checklistor för barnkonsekvensanalyser anpassade för myndighetsbeslut rörande skolor och förskolor, bassängbad och plaskdammar. För skolor och förskolor har miljön i och runt skolan, utöver hälsomässiga aspekter, betydelse för barnens möjlighet att tillgodogöra sig skolarbetet på ett bra sätt. Vid beslut som innebär att barnens bästa inte tillgodoses ska konsekvenserna redovisas i besluten. Checklistorna kan även anpassas till att användas inom andra relevanta tillsynsområden om beslut inom området kan påverka barns rättigheter. Nämnden belyser även i remissyttranden till stadsbyggnadsnämnden rörande nya detaljplaner förhållanden som har betydelse för barns rätt till att växa upp i en hälsosam miljö.

Aktiviteter:

- Genomföra barnkonsekvensanalyser vid relevanta beslut som berör barns rättigheter.
- Belysa barns rättigheter med avseende på miljö och hälsa vid remissyttranden rörande detaljplaner till stadsbyggnadsnämnden.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedriver tillsyn på skolor och förskolor för att säkerställa att barnen har en sund inomhusmiljö och säkra livsmedel när de är i skolan och förskolan. Genom tillsynen tillgodoses barnens rätt till god inomhusmiljö, minskad kemikaliepåverkan och säkra livsmedel. Tillsynen bidrar därmed till stadens arbete med att säkerställa alla barns rätt att växa upp under goda livsvillkor och att uppnå kunskapsmålen i skolan.

Nämndmål: 1.2.1 Stockholms skolor och förskolor har en sund inomhusmiljö och trygga livsmedel

Förväntat resultat

Tillsynen bidrar till att stadens förskolor och skolor har en sund inomhusmiljö och säkra livsmedel. Tillsynen ska leda till att konstaterade brister åtgärdas, och en god egenkontroll hos verksamhetsutövare och fastighetsägare vilket resulterar i färre brister. Alla skolor och förskolor i staden ska vara kontrollerade avseende radon och ha radonvärden under referensnivån 200 Bq/m³ luft.

Beskrivning

Miljön i skolor och förskolor är viktig för både hälsa och välbefinnande. Exempel på hälsoeffekter i samband med brister i inomhusmiljön är astma, allergi, symtom i ögon, näsa och hud, liksom trötthet eller huvudvärk. Att vistas i en bullrande miljö kan leda till problem med trötthet, koncentrationssvårigheter, huvudvärk, blodtrycksförändringar och stressreaktioner. Hälsoskyddstillsynen 2026 kommer även inkludera pedagogisk omsorg och idrottslokaler där undervisning bedrivs. Livsmedelskontrollen i skolor och förskolor har fokus på allergikost.

Sedan flera år tillbaka har miljöförvaltningen både genom stödfunktioner och tillsyn gett vägledning och utbildning till förskolor och skolor i staden om hur de kan minska förekomsten av farliga ämnen i barnens vardagsmiljö. Innehållet i vägledningen ska fortsätta att spridas, mottagandet utvärderas och innehållet på relevanta webbsidor ska vid behov utvecklas. Förvaltningen ska fortsätta stärka sin samverkan med stadens förvaltningar och bolag.

Aktiviteter:

- Genomföra inspektioner enligt plan på stadens skolor och förskolor samt inkludera tillsyn av pedagogisk omsorg.
- Följa upp de brister som konstaterats i samband med föregående inspektion.
- Fokusera på allergikost i livsmedelskontrollen.
- Fortsatt fokus gällande utfasning av plast och skadliga kemikalier på förskolor och skolor.
- Fokus på verksamheternas avfallshantering.
- Fortsätta bedriva tillsyn avseende att skolor och förskolor mäter radon.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2026	Periodicitet
Andel förskolor och skolor som har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under 200 Bq/m ³ luft.	90 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar systematiskt med utbildning och ständigt förbättrade rutiner för att säkerställa en rättssäker och effektiv handläggning av tillsynsärenden. Härvid beaktar miljö- och hälsoskyddsnämnden principerna om likabehandling och opartiskhet. Tillgänglighetsaspekter beaktas i handläggningen och miljöförvaltningen samverkar med fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor (rådet) i relevanta frågor. För 2026 har rådet tillsammans med förvaltningen fastställt att särskild vikt ska läggas vid de två utpekade fokusområdena *Märkning och allergikost* samt *Kemikalier kopplat till miljö och hälsa*. Aktiviteter för 2026 har formulerats och redovisas under respektive relevant nämndmål.

Riktad tillsyn av hyresfastigheter i socioekonomiskt utsatta områden i Stockholm leder till att inomhusmiljön förbättras och att förutsättningarna i samtliga boenden i staden blir mer likvärdiga.

Nämndmål: 1.3.1 Miljön i hyresbostäder ska vara likvärdigt sund i samtliga delar av staden

Förväntat resultat

Alla flerbostadsfastigheter i staden ska vara kontrollerade avseende radon och ha radonvärden under referensnivån 200 Bq/m³ luft.

Åtgärdade brister i flerbostadsbyggnader och bättre egenkontroll hos fastighetsägare i socioekonomiskt utsatta områden leder till färre brister i inomhusmiljön och mer likvärdiga förutsättningar för sunda boenden i samtliga delar i staden.

Beskrivning

Den av förvaltningen initierade riktade tillsynen av hyresfastigheter i socioekonomiskt utsatta områden i Stockholm leder till att inomhusmiljön förbättras och att förutsättningarna i samtliga boenden i staden blir mer likvärdiga, samt att medborgarna i dessa områden får en ökad kännedom om möjligheter och rättigheter kopplat till sitt boende. Större delen av miljöförvaltningens tillsyn i bostäder initieras annars genom klagomål. Från de socioekonomiskt utsatta områdena är anmälningarna från boende fortsatt färre trots den uppsökande tillsynen varför förvaltningen under 2026 fortsätter den uppsökande riktade

bostadstillsynen mot flerbostadsbyggnader.

Aktiviteter:

- Miljöförvaltningen fortsätter under 2026 den riktade bostadstillsynen i socioekonomiskt svagare områden, däribland i fokusområdena Järva, Hagsätra-Rågsved, Farsta och Skärholmen.
- Handläggning av inkomna klagomål.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

Miljöförvaltningen bedriver fortsatt tillsyn på vård- och omsorgsboenden. Genom tillsynen tillgodoses de äldres rätt till god inomhusmiljö och säkra livsmedel. Miljöförvaltningen är också engagerad i arbetet med *Äldrevänlig stad*, bland annat avseende tillgänglighetsanpassning av stadens naturreservat.

Nämndmål: 1.4.1 Stockholms äldreboenden har en sund inomhusmiljö och trygga livsmedel

Förväntat resultat

Tillsynen bidrar till att stadens äldreboenden har en sund inomhusmiljö. Tillsynen ska leda till att konstaterade brister åtgärdas, och en god egenkontroll hos verksamhetsutövare och fastighetsägare vilket resulterar i färre brister. Livsmedel som serveras på Stockholms äldreboenden ska vara säkra. Nämndens riktade tillsyn och handläggning av klagomålsärenden leder till att konstaterade brister i inomhusmiljön åtgärdas.

Beskrivning

Säkra livsmedel och en sund inomhusmiljö i vård- och omsorgsboenden är viktigt för både hälsa och välbefinnande. Vård- och omsorgsboenden ska ha en god egenkontroll med ett förebyggande arbete och rutiner för att minimera riskerna för de boendes hälsa och miljön. Samverkan med äldreförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och Micasa ska stärkas med fokus på minskad användning av skadliga kemikalier och engångsartiklar i plast.

Tillsynen ska fortsätta ha fokus på att säkerställa att inomhustemperaturen inte påverkar de boendes hälsa, varken vid höga eller vid låga inomhustemperaturer. För att skydda de boende från kommande värmeböljor ska tillsynen utvecklas genom att säkerställa att verksamhetsutövarna har rutiner för att ge de boende möjlighet till svalka.

Aktiviteter:

- Genomföra tillsyn enligt plan på stadens vård- och omsorgsboenden.
- Följa upp de brister som konstaterats i samband med inspektion.
- Fokusera på allergikost i livsmedelskontrollen.
- Stärka arbetet med att minska användningen av skadliga kemikalier och engångsartiklar i plast.
- Utveckla tillsynen avseende temperaturer inomhus och värmeböljor.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

I en levande storstadsmiljö måste hela tiden avvägningar göras för att tillgodose invånarnas olika behov och intressen. Det ligger i stadens intresse att det finns förutsättningar för ett rikt kulturliv och möjligheter att bedriva restaurang- och barverksamhet samt kulturevenemang. Detta vägs mot invånarnas rätt till lugn och ro i sin bostad och möjlighet till en fredad nattsömn. Lika mycket som det ligger i stadens intresse att erbjuda ett rikt kulturliv, ska staden även erbjuda möjligheter för rekreation, förskolor, skolor och idrottsplatser. Även barn ska i enlighet med stadens program för barns rätt till kultur få möjlighet att ta del av stadens kulturutbud. Miljöförvaltningen kan erbjuda vägledning och rådgivning för att skapa en stad för allas behov och intressen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Trafiknämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB förbättra stadens "en väg in" för bastuförfrågningar, besluta om stadsövergripande riktlinjer samt förutreda och peka ut lämpliga platser för bastu. I det senare ska nämnden särskilt samråda med stadsbyggnadsnämnden och stadsdelsnämnderna	2026-01-01	2026-04-30

Nämndmål: 1.5.1 Stockholm har en hållbar lokalisering av evenemang och idrottsplatser

Förväntat resultat

Staden växer och utvecklas hållbart så att störningar från kultur- och idrottsevenemang minskar, samtidigt som antalet evenemang kan öka.

Beskrivning

I en levande storstadsmiljö måste avvägningar göras för att tillgodose invånarnas olika behov och intressen. Staden måste planeras hållbart så att det finns förutsättningar för ett rikt

kulturliv och möjligheter att bedriva restaurang- och barverksamhet samt idrottsevenemang utan hälsorisker för närboende. Miljöförvaltningen bistår med vägledning om hur musikverksamheter och idrottsarenor samt andra evenemang kan lokaliseras och bedrivas så att störningar som innebär hälsorisker inte uppkommer för närboende.

Aktiviteter:

- Miljöförvaltningen bistår med råd vid användning av ”Vägledning för buller från kulturscener i staden”. Vägledningen ska användas till att ge verksamheter stöd i sitt arbete med lokalisering, planering och försiktighetsmått för att minska risker för störningar i omgivningen och ge verksamheten en tryggare och säkrare möjlighet att bedriva verksamhet i staden. Vägledningen kan även användas i stadsplaneringsarbetet.
- I samband med remisser till socialförvaltningens tillståndsenhet informerar förvaltningen berörd verksamhetsutövare med avseende på vägledningen om musikbuller.
- Kommunikationsinsatser till berörda verksamhetsutövare t.ex. inför sommarverksamheter med musik på uteservering och livevent.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Målet omfattar ett stort och mångsidigt arbete inom bl.a. biologisk mångfald, energi- och materialhushållning, fordon och transporter, utsläpp som sker genom konsumtion samt inlagring av koldioxid. Ett flertal funktioner på förvaltningen har i uppgift att inom sina respektive expertområden vägleda och stödja stadens verksamheter så att arbetet leder till en rättvis klimatomställning i linje med målen i stadens miljöprogram, klimathandlingsplan samt övriga till miljöprogrammet kopplade handlingsplaner. Arbetet kopplar även till målen i Agenda 2030. Under 2026 väntas också Stockholms stads matprogram (”God mat för hälsa, klimat och miljö”) antas vilket kommer förstärka stadens miljö- och klimatarbete ytterligare.

Förvaltningen bevakar och lyfter miljö- och klimatfrågorna i tidigt skede i planering och bistår i arbetet med att minska utsläppen från trafiken genom elektrifiering, biodrivmedel och transporteffektivitet. Stadens inköp är ett viktigt verktyg för att nå uppsatta mål, där förvaltningen har ett nära samarbete med stadsledningskontoret, serviceförvaltningen och övriga förvaltningar och bolag kring såväl strategiska som operativa frågor. Energi- och klimatrådgivning och tillsyn är andra verktyg där förvaltningen verkar för måluppfyllelse utanför stadens organisation. Samverkan med näringsliv, akademi, region samt invånare i staden sker löpande. Inom olika projekt testas dessutom nya innovationer, oftast i samverkan med akademien.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Förvaltningen har rollen som omställningsledare för tre av klimathandlingsplanens totalt fem omställningsområden. Nära samverkan sker också med stadsledningskontoret som ansvarar för den övergripande styrningen. Omställningsledarna ansvarar för att följa upp pågående insatser, tillsammans med verksamheterna identifiera nya klimatinsatser och vid behov samordna relevanta verksamheter. Arbetet ska leda till ökad effektivitet och måluppfyllelse i stadens klimatomställning.

Förvaltningen leder följande omställningsområden:

2. Utveckla ett klimatpositivt energisystem (med Stockholms Stadshus AB)
3. Driva på för hållbara och fossilfria transporter (med trafikkontoret)
5. Styra mot en konsumtion med låg klimatpåverkan i stadens egen organisation (med stadsledningskontoret)

Förvaltningen har inför 2026 prioriterat de åtgärder som nämnden är ansvarig för i klimathandlingsplanen. För alla åtgärder har en ansvarig för genomförande utpekats och de med hög prioritet för genomförande under 2026 har resurssatts.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2026	Periodicitet
 Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	0	Tas fram av nämnd/styrelse	År
Kommentar Enligt förvaltningens plan för upphandling kommer fyra upphandlingar med ett beräknat kontraktswärde över 1 miljon kronor att genomföras under 2026. Ingen av dessa upphandlingar bedöms relevanta för krav, tilldelningskriterier och/eller särskilda kontraktsvillkor som bidrar till ökad cirkularitet.			
 Inköpta förbrukningsartiklar i plast i stadens verksamheter	525 ton	525 ton	År
 Köpt energi i stadens organisation	1 675 GWh	1 675 GWh	År
 Mängd byggavfall vid nyproduktion	35 kg/m ²	Tas fram av nämnd/styrelse	År
 Utsläpp per invånare (ton CO ₂ e per invånare)	0,9 ton CO ₂ e/inv	0,9 ton CO ₂ e/inv	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden ge stöd till idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldre- och stadsdelsnämnderna som hanterar föreningsstöd till miljö- och klimatarbete inom ramen för befintligt föreningsstöd samt ge stöd att uppdatera nämndernas riktlinjer	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda former för utvecklat samarbete med civilsamhället inom miljö- och klimat utifrån lärdomar i tidigare genomförda pilotprojekt	2026-01-01	2026-12-31
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen undersöka möjligheterna till och ansöka om finansiering för att tillsammans med regionala aktörer starta upp en pilotverksamhet för att testa etableringen av en storskalig återbrukscentral av byggmaterial	2026-01-01	2026-12-31
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med Stockholm Vatten och Avfall AB utreda stadsövergripande mått på avfallsmängder för de materialflöden inom stadens organisation där det saknas och skapa mätvärden för att kunna följa effekter av cirkulära insatser	2026-01-01	2026-12-31
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utveckla metoder för riktad tillsyn av matavfallsinsamlingsobligatoriet på restauranger i syfte att öka matavfallsinsamlingen	2026-01-01	2026-12-31
 Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och S:t Erik Markutveckling AB, och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholm Vatten och Avfall AB etablera en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter och i första hand pröva att driva verksamheten i egen regi	2026-01-01	2026-12-31

Nämndmål: 2.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att minska Stockholms klimatpåverkan och energianvändning

Förväntat resultat

År 2030 är Stockholms transportsystem ett internationellt föredöme. Gång, cykel och kollektivtrafik är normen. Både väg- och lokal sjöfartstrafik är i hög grad elektrifierade och Stockholms innerstad är helt utsläppsfri. Vidare har Stockholm år 2030 ett robust och förnybart energisystem. Genom innovativa energilösningar och effektivare energianvändning bidrar staden till utvecklingen. År 2030 ska kvarvarande utsläpp i Stockholms geografiska område inte vara högre än 0,6 ton koldioxidekvivalenter/invånare. Negativa utsläpp ska vara större än de kvarvarande utsläppen, i första hand till följd av koldioxidlagringen i BECCS-anläggningen i Värtan.

Beskrivning

Förvaltningen driver aktivt de åtgärder som nämnden ansvarar för i klimathandlingsplanen, samt bidrar i arbetet med att identifiera nya eller kompletterande åtgärder.

Stadens konsumtionsbaserade utsläpp ska halveras till 2030. Förvaltningen fortsätter arbetet med att utveckla mått och mätmetoder för de konsumtionsbaserade utsläppen, samt kartlägga konsumtionsmönster i staden för att få ökad kunskap om var utsläppen är störst och utifrån detta utforma åtgärder som effektivt minskar utsläppen.

Transportsektorn står för de största direkta utsläppen inom staden. Detta kräver i första hand en förändring av hur vi rör oss och transporterar gods i staden. Trafiken i staden ska minska med 30 procent till år 2030 jämfört med år 2017. Förvaltningen har fortsatt höga ambitioner när det gäller att ge stöd till förvaltningar och bolag avseende miljöfordons- och drivmedelskompetens vid upphandling, uppföljning av transport- och mobilitetstjänster samt installation av laddinfrastruktur.

Ett effektivt, koldioxidfritt och robust energisystem är en förutsättning för att målen till 2030 ska nås. En förstärkning och utbyggnad av elnätet är en förutsättning för en storskalig elektrifiering av transportsektorn. Förvaltningen bidrar med stadsövergripande analys och uppföljning, samt med kompetens för att identifiera åtgärder för att minska energianvändningen samt kostnaderna för el kopplat till beteenden och effektbehov. Förvaltningen deltar även i arbetet med att utreda ett fossilfritt energisystem i Loudden, där bland annat storskalig energilagring i bergrum ingår.

Aktiviteter:

- Aktivt delta med stöd och expertkompetens vid genomförandet av Miljöprogram 2030 och klimathandlingsplanen.
- Stödja stadens nämnder och bolag i arbetet med att kartlägga och redovisa utsläpp av växthusgaser från inköp och bistå med expertis i syfte att ta fram åtgärder för att halvera utsläppen till år 2030.
- Driva på arbetet med att minska utsläppen från konsumtion i samhället stort, med fokus på grupper och sektorer med stor klimatpåverkan.
- Bistå kommunstyrelsen i arbetet med att kompetensutveckla medarbetare inom stadens inköpsorganisation för att minska klimatpåverkan från inköp.
- Fortsätta stödja stadens verksamheter med expertkompetens vid upphandling av fordon, drivmedel, transporttjänster, arbetsmaskiner och entreprenader.
- Fortsätta stödja stadens verksamheter med hjälp för energieffektivisering av byggnader och anläggningar, samt tariffoptimerad elanvändning.
- Fortsätta bedriva energitillsyn på miljöfarliga verksamheter.
- Fortsatt energitillsyn på flerbostadsfastigheter.
- Fortsätta arbeta för utfasning av fossila energikällor från bostadsfastigheter.

Nämndmål: 2.1.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska verka för ökade cirkulära materialflöden och en bättre resurshushållning där plastens skadliga påverkan på miljö och klimat minskar

Förväntat resultat

Resurseffektiva och cirkulära lösningar minskar utsläppen av växthusgaser. Giftfrihet ökar förutsättningarna för cirkularitet. Hushållning med begränsade resurser bidrar till att värna biologisk mångfald och livsmiljöerna för land- och vattenlevande arter. Resurser bevaras och den långsiktiga försörjningen av varor och material säkerställs.

Förvaltningens arbete bidrar till en minskad förbrukning av resurser, mer hållbara och cirkulära val av produkter och tjänster, samt återbruk och återvinning. Staden har uppnått en hållbar konsumtion i den egna organisationen och underlättar för boende och verksamma i staden att göra resurseffektiva val.

Genom samordning och ett aktivt arbete inom plastområdet minskar användningen av plast, samtidigt som den plast som används har lägre miljö- och hälsopåverkan och cirkulerar i större utsträckning

Beskrivning

Miljöförvaltningen erbjuder genom centrum för cirkularitet stöd och vägledning till stadens förvaltningar och bolag i den cirkulära omställningen. Bygg- och anläggningsmaterial, plast, elektronik och it-utrustning, möbler och textil är flöden som är särskilt prioriterade och där stöd och vägledning successivt utarbetas.

Förvaltningen medverkar aktivt i etableringen av en återbrukscentral för byggnadsmaterial, för invigning under 2026. Arbete med att utreda och i samarbete med externa aktörer söka finansiering för en verksamhet för återbruk av stora stomdelar fortsätter.

Förvaltningen samordnar genomförandet av stadens handlingsplan för hållbar plastanvändning och stödjer berörda verksamheter i genomförandet av åtgärder genom vägledande material, kompetenshöjande aktiviteter och erfarenhetsutbyte. Förvaltningen kommer fortsatt bedriva ett kontinuerligt arbete för att minska plastanvändningen, öka plastens cirkularitet och minska klimatpåverkan, kemikalieexponering och spridningen av mikroplaster. Förändringar i beteenden och arbetssätt i stadens verksamheter är kritiska faktorer för att minska plastens skadliga miljöpåverkan.

Förvaltningen fortsätter att följa materialflöden, analysera inköp och avfallsstatistik i syfte att skapa underlag för ökad cirkularitet och minskade behov av nyinköp.

Permanentningen av centrum för cirkularitet skapar stabila förutsättningar för långsiktig kartläggning och analys av prioriterade materialflöden, stärkta samarbeten inom staden, samt engagemang i externfinansierade utvecklingsinsatser när sådana möjligheter uppstår.

Aktiviteter:

- Genom stöd och erfarenhetsdelning bidra till att etablera cirkulära arbetssätt och öka återbruket i stadens olika verksamheter.
- Genomföra åtgärder handlingsplanen för hållbar plastanvändning, stötta implementering av nya arbetssätt i stadens verksamheter och bidra i utvecklingen av förbättrad uppföljning med stöd av inköpsdata (genom "Plastkollen", ett automatiserat system för minskad plastanvändning). Planen ska också utvärderas under 2026.
- Genomföra de åtgärder i klimathandlingsplanen som rör cirkularitet samt fortsätta det riktade arbetet mot ökad cirkularitet och minskad miljöpåverkan från elektronik, textil, och möbler.
- Bidra med expertstöd i koncernbolagens rapportering enligt CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) område E5 (resursanvändning och cirkulär ekonomi).
- Stötta stadens byggande verksamheter vid uppföljning av mängden genererat byggavfall.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en stödjande och utredande roll gällande biologisk mångfald i staden. Detta innefattar bl.a. implementering av handlingsplanen för biologisk mångfald, stöttning vid implementering av belysningsstrategin, kommunikation och förankring av stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald (SÅF) och miljöövervakning. Arbetet ska leda till att miljöprogrammets mål *Ett Stockholm med livskraftiga ekosystem* med tillhörande delmål ska uppnås. Arbetet kopplar också till bland annat mål 11 (*Hållbara städer och samhällen*), 14 (*Hav och marina resurser*) och 15 (*Ekosystem och biologisk mångfald*) i Agenda 2030.

Nämnden bedriver också tillsyn av skyddade områden och ger rådgivning om skötsel och åtgärder i naturområden, vilket syftar till att bibehålla och stärka den biologiska mångfalden och en fungerande grön infrastruktur.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2026	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	70 %	70 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Exploateringsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra en utvärdering av hur arbetet med ekologisk kompensation i samband med byggnation fungerar	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden, utifrån policyn för skydd av natur, utreda vilka områden i staden som bör bli föremål för fördjupade studier om de är lämpliga som naturreservat eller biotopskyddsområden	2026-01-01	2026-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB genomföra en kartläggning av dricksvattenpunkter och identifiera var det finns behov av att etablera nya dricksvattenpunkter utifrån värmeproblematiken	2026-01-01	2026-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden genomföra en utvärdering av stadens samlade arbete för att i enlighet med Översiktsplanen upprätthålla och stärka funktioner med regionala betydelse för stadens blågröna infrastruktur	2026-01-01	2026-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden samt i samråd med exploateringsnämnden, kyrkogårdsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda förutsättningar för att starta upp en plantskola i egen regi	2026-01-01	2026-06-30
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med berörda nämnder och bolag påbörja genomförandet av naturvärdesinventeringar av stadens vattenmiljöer	2026-01-01	2026-12-31

Nämndmål: 2.2.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att stärka Stockholms biologiska mångfald

Förväntat resultat

Miljö- och hälsoskyddsnämnden samordnar arbetet enligt handlingsplanen för biologisk mångfald i syfte att ekologiska funktioner och artrikedom ska kunna värnas och stärkas samtidigt som staden växer. Genom nämndens arbete med implementering av handlingsplanen för biologisk mångfald och stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald (SÅF) ges förutsättningar för en starkt förvaltning och planering av stadens grönområden som främjar den biologiska mångfalden. Ekologiska och rekreativa värden i skyddade naturområden bibehålls, utvecklas och tillgängliggörs för medborgarna. Arbetet syftar även till att säkerställa funktionen i Stockholms blågröna infrastruktur. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska också tillsammans med övriga berörda nämnder fortsätta att utveckla arbetet inom *Grönare Stockholm*.

Starkt miljöövervakning av biologisk mångfald ger kvalitetssäkrad data och underlag så att staden kan prioritera vilka åtgärder som behöver vidtas för att uppnå stadens mål. Resultatet av de inventeringar och kartläggningar som tas fram ger underlag för tillsyn, fysisk planering, skötsel, åtgärdsarbete och miljöövervakning.

Arbetet med biologisk mångfald kommuniceras internt inom staden och till stockholmarna för att skapa engagemang i utvecklingen av en hållbar stad med ett rikt växt- och djurliv.

Beskrivning

Handlingsplanen för biologisk mångfald och stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald skapar förutsättningar att inom stadens olika verksamheter värna och gynna funktionerna i Stockholms blågröna infrastruktur.

Miljöförvaltningen planerar åtgärder inom naturvårdsområdet, bidrar med ekologisk kompetens och utbildning gällande biologisk mångfald och ekosystemtjänster samt bedriver fortlöpande miljöövervakning av stadens natur. Förvaltningen bevakar också grönstruktur och biologisk mångfald i stadsplaneringen (se nämndmål 2.4.1).

Övervakningen av naturmiljön på landskaps-, habitat- och artnivå enligt uppdaterat program för miljöövervakning av biologisk mångfald fortsätter under 2026.

Miljöförvaltningen utvecklar arbetet med kommunikation kring biologisk mångfald i syfte att sprida kunskap om åtgärdsarbete i parker och grönområden samt stötta andra förvaltningar och bolag (se även nämndmål 3.7.2).

Miljöförvaltningen kommer fortsatt att delta i förvaltningsövergripande arbetsgrupper för att genomföra budgetuppdragen om att utreda och inrätta naturreservat och biotopskyddsområden. Förvaltningen kommer också att aktivt delta i att utreda vilka ytterligare områden i staden som bör bli föremål för fördjupade studier om de är lämpliga som naturreservat eller biotopskyddsområden. Arbetet med skydd av natur är en viktig strategisk del i arbetet med att ta fram en ny översiktsplan.

Som ett led i arbetet med att ta ett helhetsgrepp kring natur- och grönbrågorna i staden kommer förvaltningen att genomföra naturvärdesinventeringar av prioriterade vattenområden, medverka i utvärderingen av hur arbetet med ekologisk kompensation i samband med byggnation fungerar samt i utvärdering av stadens samlade arbete för att upprätthålla och stärka funktioner med regionala betydelse för stadens blågröna infrastruktur.

I tillsynsarbetet enligt 7 kap. miljöbalken bevakas områden skyddade som Natura 2000, natur- och kulturreservat, naturminnen samt strandskyddsområden. Med rådgivning, information och samråd skapas förutsättningar för att syftena med de skyddade områdena uppnås.

Aktiviteter:

- Samordna, följa upp, implementera och kommunicera stadens arbete med biologisk mångfald enligt handlingsplan för biologisk mångfald inklusive de stadsdelsvisa åtgärdsförslagen för biologisk mångfald.
- I samverkan med andra utpekade förvaltningar delta i arbetet med att utreda och inrätta nya naturreservat och biotopskyddsområden.
- Tillsammans med berörda stadsdelsnämnder samt andra berörda nämnder fortsätta arbetet med Grönare Stockholm där fokus är att stärka arbetet med grön infrastruktur och mångfunktionalitet i stadens parker och grönområden samt stärka gröna svaga samband enligt översiktsplanen.

- Stötta stadens förvaltare av naturområden i arbetet med skötsel och åtgärder för att gynna biologisk mångfald genom informationsspridning, rådgivning, kunskapsunderlag och utbildning. Särskilt fokus kommer att ligga på Järvaområdet.
- Genomföra övervakning enligt miljöövervakningsprogram för biologisk mångfald.
- Fortsatt följa upp och redovisa utvecklingen över tid för stadens totala grönyta och ekologiskt särskilt betydelsefulla områden samt utveckla metodiken för uppföljning av prioriterade arter och naturkvaliteter identifierade i handlingsplan för biologisk mångfald.
- I samarbete med stadsdelsnämnderna, idrottsnämnden och andra berörda nämnder arbeta vidare med att tillgängliggöra stadens naturreservat med rekreativa värden samt tillgängliggöra naturreservaten för personer med funktionsnedsättning.
- I samarbete med exploateringsnämnden och kommunstyrelsen genomföra en utvärdering av hur arbetet med ekologisk kompensation i samband med byggnation fungerar.
- I samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden, utifrån policyn för skydd av natur, utreda vilka områden i staden som bör bli föremål för fördjupade studier om de är lämpliga som naturreservat eller biotopskyddsområden.
- I samarbete med kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden genomföra en utvärdering av stadens samlade arbete för att i enlighet med översiktsplanen upprätthålla och stärka funktioner med regional betydelse för stadens blågröna infrastruktur.
- I samarbete med berörda nämnder och bolag påbörja genomförandet av naturvärdesinventeringar av stadens vattenmiljöer.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

Personbilstrafiken i Stockholm, liksom utsläppen, ska minska och framkomligheten ska öka för andra transportslag (gång, cykel och kollektivtrafik). Förvaltningen har fortsatt höga ambitioner när det gäller att ge stöd till förvaltningar och bolag med miljöfordons- och drivmedelskompetens vid upphandling, uppföljning av transport- och mobilitetstjänster samt installation av laddinfrastruktur.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2026	Periodicitet
 Minskade utsläpp från transporter, jämfört med 2010	-40 %	-40 %	År

Nämndmål: 2.3.1 Användningen av miljöfordon, förnybara drivmedel och effektiva mobilitetslösningar ska öka

Förväntat resultat

Enligt Stockholms stads miljöprogram ska utsläppen från transportsektorn i Stockholms geografiska område minska med 80 procent till 2030 (jämfört med 2010). Trafikarbetet ska minska med 30 procent till år 2030 (jämfört med 2017) och innerstaden ska vara utsläppsfri år 2030. Dessutom ska utsläppen från konsumtion halveras. Fossila bränslen ska fasas ut ur stadens egna och upphandlade verksamheter.

Beskrivning

Miljöförvaltningen arbetar för ett transporteffektivt samhälle där utsläppen från trafiken minskar. Förvaltningen arbetar med att öka andelen miljöfordon, biodrivmedel, elbilsaddning och olika mobilitetslösningar. Förvaltningen fortsätter arbetet med att ge råd och stöd vid kravställning och uppföljning av upphandlingar där fordon och transporttjänster ingår. Inom ramen för genomförandet av miljöprogrammet och klimathandlingsplanen kommer arbetet att intensifieras i övriga staden, och förvaltningen kan bistå med expertkompetens i arbetet. Förvaltningen arbetar för en ökad regional samverkan och sprider aktivt kunskap och information till andra kommuner, företag och privatpersoner med syftet att öka andelen miljöfordon och förnybara drivmedel i Stockholm. Arbetet bedrivs i linje med målen i Agenda 2030 om *Hållbar energi för alla, Hållbara städer och samhällen* och *Bekämpa klimatförändringar*.

Aktiviteter:

- Ansvara för kommunkoncernens gemensamma fordonshantering och för inköpskategorin fordon. Optimera hanteringen och användningen av stadens egna fordon.
- Stödja nämnder och bolagsstyrelser med miljö- och klimatkrav vid upphandlingar som inkluderar fordon och transporter (gäller bilar, lastbilar, entreprenadmaskiner, arbetsfordon, parkskötselverktyg, cyklar, lastcyklar, laddinfrastruktur, mobilitetstjänster med mera). Förvaltningen bistår vid såväl framtagande av krav som vid uppföljning och utvärdering.
- Stödja stadens verksamheter i utvecklingsarbete och testverksamhet för att ställa om entreprenadfordon till eldrift. Stötta med fordons- och drivmedelskompetens gällande

omläggning av gods från lastbil till tåg, pråm och lastcykel samt gällande åtgärder för att effektivisera masshanteringen.

- Samarbeta med trafiknämnden och utbildningsnämnden i arbetet med att påskynda övergången till utsläppsfria transporter till skolor och förskolor genom godstransporter off-peak (nattleveranser).

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedriver ett omfattande program- och projektarbete med bland annat miljöövervakning av luft, vatten och biologisk mångfald. Tillsyn och kontroll bidrar till att undanröja risker avseende hälsovådliga miljöer och produkter samt säkerställer säkra livsmedel för stockholmarna. Miljöförvaltningen utgör specialiststöd i arbetet med att minska spridningen av miljö- och hälsofarliga kemikalier samt i arbetet med vattenförvaltning. Arbetet har sin grund i stadens miljöprogram och i handlingsplanen för god vattenstatus med tillhörande lokala åtgärdsprogram för vatten, samt i stadens kemikalieplan.

Arbetet kopplar bland annat till mål 3 (*God hälsa och välbefinnande*), 7 (*Rent vatten och sanitet för alla*), 11 (*Hållbara städer och samhällen*) 14 (*Hav och marina resurser*) och 15 (*Ekosystem och biologisk mångfald*) i Agenda 2030.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2026	Periodicitet
 Andel upphandlingar med kemikaliekrav	100 %	100%	År
Kommentar Årsmålet avser upphandlingar inom prioriterade områden för staden i sin helhet (inte enbart miljö- och hälsoskyddsnämndens upphandlingar).			
 Antal dygn över miljökvalitetsmålet för dygnsmedelvärdet för PM10	Max 35 dygn	Max 35 dygn	År
 Antal förekomster i stadens kemikaliehanteringssystem av utpekade produkter med utfasningsämnen	90	90	År
 Antal timmar över miljökvalitetsmålet för timmedelvärdet för kvävedioxid	Max 175 timmar	Max 175 timmar	År
 Vattenområden med förbättrad näringssituation	56 %	56 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och i samråd med kommunstyrelsen utvärdera handlingsplan för god vattenstatus och dagvattenstrategin	2026-01-01	2026-06-30
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utifrån genomförd kartläggning av luftföroreningshalter i ytterstaden bedöma nyttan av en ny mätstation för luftkvalitet och, om lämpligt, peka ut en plats för etablerande av en mätstation i ytterstaden	2026-01-01	2026-12-31
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska, i samarbete med berörda forskningsinstitutioner, genomföra en utredning av utvecklingen över tid av förtida dödsfall i Stockholm till följd av dålig luft	2026-01-01	2026-12-31
 Trafiknämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra åtgärder utifrån utredningen om hur Världshälsoorganisationens (WHO) gränsvärden för luftkvalitet kan nås	2026-01-01	2026-12-31

Nämndmål: 2.4.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i en stadsplanering som värnar miljön och människors hälsa samt säkerställer den växande stadens behov

Förväntat resultat

Miljöförvaltningen medverkar i stadsplaneringen så att miljö- och hälsofrågor uppmärksammas och integreras i ett tidigt skede. Nyproducerade bostäder, skolor och förskolor ska vara hälsosamma. Negativ påverkan på miljö- och hälsa i samband med exploatering ska förebyggas.

Förvaltningen bidrar till en utveckling av arbetet med vattenfrågor, luftkvalitet, buller, markföroreningar, biologisk mångfald, ekosystemtjänster, klimatanpassning och klimatpåverkan inom stadsplaneringen. Nämndens arbete ger förutsättningar för bättre vattenkvalitet i stadens sjöar och vattendrag samt utveckling av den biologiska mångfalden i staden. Miljöförvaltningen medverkar också i stadens arbete med klimatanpassning där målet är att skapa blågröna, mångfunktionella lösningar som bidrar till att hantera extrema väderhändelser, såsom skyfall och värmeböljor.

Beskrivning

Förvaltningen kommer att delta i arbetet med att ta fram en ny översiktsplan. Förvaltningen verkar för att miljöfrågorna beaktas i den övergripande stadsplaneringen genom att bidra med kompetens i planprocesser, samt genom att ta fram underlag i form av handlingsplaner, åtgärdsprogram, kunskapsunderlag och geodata. Stadens verktyg för scenarioanalyser ska användas som stöd i tidiga skeden. Genom att bidra med kunskap i ett tidigt skede i detaljplaneringen möjliggörs en långsiktig hållbarhet, en hälsosam miljö, en robust grönstruktur med biologisk mångfald och goda förutsättningar för mångfunktionella ekosystemtjänster, minskad klimatpåverkan, klimatanpassning samt uppfyllande av miljö kvalitetsnormer för luft och vatten. Även den genomförda utredningen om stadens kolförråd och kolsänkor kommer att vara ett viktigt underlag i arbetet med en ny översiktsplan

för staden och inom plan- och exploateringsprocessen. Förvaltningen tar bl.a. fram underlag till stadsbyggnadsnämndens beslut om betydande miljöpåverkan, vilket även innehåller en utförlig beskrivning av för planen viktiga miljö- och hälsofrågor att utreda och beakta. I planprocessen bidrar nämnden med expertkunskap om bl.a. buller, luftkvalitet, vattenkvalitet och dagvattenhantering, markföroreningar, naturvärden och klimatanpassning.

Förvaltningen verkar för att störningar ska förebyggas vid lokalisering av bostäder, skolor och förskolor i anslutning till olika typer av verksamheter. Förutsättningar för ett rikt kulturliv och möjligheter att bedriva restaurangverksamhet samt kulturevenemang vägs mot invånarnas rätt till lugn och ro i sin bostad och möjlighet till en fredad nattsömn. Möjligheter för idrottsutövning vägs mot motsvarande risk för störningar.

Förvaltningens stödfunktion för värme kommer under året att fokusera på att samordna stadens aktörer samt aktualisera och kommunicera framtagna planeringsunderlag.

Miljöövervakningen av grundvattennivåer kommer att fortsätta. Förvaltningen kommer också att medverka i arbetet med att kartlägga och identifiera behov av dricksvattenpunkter utifrån ett värmeperspektiv.

Förvaltningen ska också bistå med sin expertkompetens i arbetet med stadens träd. I samarbete med övriga berörda förvaltningar kommer miljöförvaltningen att bistå med kompetens för att utreda förutsättningarna att starta upp en plantskola i egen regi.

Förvaltningen bidrar även med kunskap i arbetet med hur staden ska återhämta sig från historiska markföroreningar, samt i det förebyggande arbetet med att undvika att nya områden förorenas. Särskilda arbetsinsatser görs för att förbättra kunskapsläget gällande åtgärder avseende värmeböljor, med fokus på barn och äldre som är de som riskerar att drabbas mest, där socioekonomiskt utsatta områden prioriteras.

Tillsyn av befintliga verksamheters miljö- och hälsopåverkan samt verksamhet kopplat till exploatering är viktig för att säkerställa en god bebyggd miljö samt för att möjliggöra stadsutveckling.

Aktiviteter:

- Bistå berörda nämnder i stadsplaneringen med underlag och bedömningar gällande miljö- och hälsofrågor som t.ex. buller, luftkvalitet, markföroreningar, dagvattenhantering, biologisk mångfald, ekosystemtjänster, klimatpåverkan och klimatanpassning.
- Utveckla arbetet med klimatanpassning utifrån stödfunktionen kring värme, med särskilt fokus på aktualisering och kommunikering av planeringsunderlag kopplat till sårbara grupper.
- I samarbete med kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB genomföra en kartläggning av dricksvattenpunkter och identifiera var det finns behov av att etablera nya dricksvattenpunkter utifrån värmeproblematiken.

- I samråd med kommunstyrelsen, trafiknämnden, exploateringsnämnden och kyrkogårdsnämnden utreda förutsättningar för att starta upp en plantskola i egen regi.

Nämndmål: 2.4.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att Stockholms luftkvalitet förbättras och bullerstörningarna minskar

Förväntat resultat

Stockholms invånare utsätts inte för hälsorisker på grund av skadlig exponering av buller eller luftföroreningar. Luften är så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas. Halterna av luftföroreningar klarar de målvärden som definieras av miljökvalitetsmålet *Frisk Luft*. Världshälsoorganisationens (WHO:s) hälsobaserade riktlinjer för luftkvalitet klaras i huvudsak. Miljöprogrammets mål *Ett Stockholm med frisk luft och god ljudmiljö*, och delmålen *Trafikens påverkan på luftkvalitet minskar* och *Förbättrad ljudmiljö* ska uppnås. Exponeringen av buller och luftföroreningar minskar till följd av att förvaltningen i olika sammanhang verkar för åtgärder i såväl befintlig som planerad miljö.

Beskrivning

Luftkvaliteten i Stockholm har blivit mycket bättre i och med att utsläppen av luftföroreningar har minskat kraftigt. Strängare utsläppskrav på fordon och industrier, elektrifiering, utbyggnad av fjärrvärme, renare bränslen, miljözoner, trängselskatt, dubbdäcksförbud m.m. har bidragit till förbättringen av luftkvaliteten i staden. Miljökvalitetsnormer enligt luftkvalitetsförordningen (2010:477) klaras numera nästan överallt i Stockholm, men för att klara det nationella miljökvalitetsmålet *Frisk luft* till skydd för människors hälsa samt WHO:s riktvärden krävs ytterligare åtgärder för att sänka halterna.

Under 2026 kommer miljöförvaltningen fortsätta att samarbeta med trafikkontoret i arbetet med att välja ut och prioritera åtgärder som har bäst potential att minska utsläppen av luftföroreningar från vägtrafiken och bidra till att WHO:s gränsvärden nås i Stockholm.

Miljöförvaltningen ska under 2026 även utreda ifall det finns ett behov av att utöka antalet luftmätningsstationer, med fokus på ytterstaden och stora trafikleder.

Förvaltningen fokuserar i sin tillsyn avseende luft och buller på de aspekter som har störst miljö- och hälsopåverkan, exempelvis det fortsatta arbetet med fönsteråtgärder, åtgärder på skol- och förskolegårdar, bullerskärmar, lågbullrande vägbeläggning, spårnära åtgärder, underhåll av spår, dubbdäcksfria zoner och gröna bullerskyddslösningar. De stora infrastrukturprojekten, samt förtätningen av staden, genererar relativt många klagomål, som handläggs inom tillsynen som säkerställer att riktvärden följs i bostäder.

Förvaltningen har en aktiv roll vid framtagande samt uppföljning av åtgärdsprogram för luft och buller. Förvaltningen deltar aktivt i projekt och nätverk som syftar till förbättrad luft- och ljudmiljö. Förvaltningen bevakar också luft- och ljudkvalitet i stadsplaneringen (se nämndmål 2.4.1).

Aktiviteter:

- Kontinuerlig luftövervakning och utvärdering av miljökvalitetsnormer och miljökvalitetsmålet Frisk luft.
- Utredda om det finns behov att utöka antalet mätstationer i staden med fokus på ytterstaden.
- Beräkna antalet förtida dödsfall i Stockholm över tid kopplat till stadens luftkvalitet.
- Verka för genomförande av Åtgärdsprogram buller Stockholms stad 2024-2028 enligt Förordning (2004:675) om omgivningsbuller, i nära samarbete med trafikkontoret.
- Fortsatt tillsyn av väghållarnas egenkontroll gällande miljöstörningar i form av buller och luftföroreningar från trafiken. Fortsatt tillsynsinsats gällande luftkvalitet vid tunnelmynningar.
- Fortsatt tillsyn av väghållarnas arbete för att klara de nationella miljömålen för frisk luft på platser där känsliga grupper vistas stadigvarande, som t.ex. skolor och förskolor, samt minska bullerstörningar.
- I tillsynen av miljöfarliga verksamheter och byggverksamheter verka för att utsläpp till luft och bullerstörningar reduceras så långt som möjligt.

Nämndmål: 2.4.3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att miljökvalitetsnormerna för vatten följs

Förväntat resultat

Under året kommer handlingsplan för god vattenstatus och dagvattenstrategin utvärderas. Arbetet med att stötta stadens förvaltningar och bolag i genomförandet av åtgärder enligt de lokala åtgärdsprogrammen för stadens vattenförekomster kommer att intensifieras och utvecklas. Kvarvarande lokala åtgärdsprogram för vatten, där staden har rådighet, kommer färdigställas för politisk behandling. Genom deltagande i regionala vattensamarbeten och forskningsprogram intensifieras arbetet för bättre vattenstatus i stadens vatten. Löpande och kvalitetssäkrad miljöövervakning skapar underlag så att staden kan prioritera vilka åtgärder som behöver vidtas för att uppnå miljökvalitetsnormerna för vatten. Övervakningen bidrar också till uppföljningen av utförda åtgärder. Tillsyn som verktyg för att följa miljökvalitetsnormerna för vatten fortsätter att utvecklas.

Beskrivning

Miljöförvaltningen ansvarar för samordning av arbetet med vattenförvaltning i staden och för framtagande av lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster. Förvaltningen stöttar och samverkar med stadens förvaltningar och bolag i arbetet med genomförande av operativa

åtgärder enligt de lokala åtgärdsprogrammen och handlingsplanen för god vattenstatus. Förvaltningen bedriver löpande miljöövervakning i syfte att ge underlag för tillsyn, fysisk planering samt planering och uppföljning av åtgärder. Miljöförvaltningen kommer att vidareutveckla arbetet med kommunikation och samverkan i syfte att sprida kunskap om åtgärdsarbete i vatten och därmed öka möjligheterna för att nå miljökvalitetsnormerna för vatten.

Förvaltningens tillsyn är ett viktigt verktyg i arbetet med att nå miljökvalitetsnormerna både i den befintliga staden och vid stadsutveckling. Förvaltningen bevakar också vattenfrågor i stadsplaneringen (se nämndmål 2.4.1).

Aktiviteter:

- Utvärdera handlingsplan för god vattenstatus och dagvattenstrategin tillsammans med Stockholm Vatten och Avfall AB och i samarbete med berörda nämnder och kommunstyrelsen.
- Samordna, följa upp, implementera och kommunicera stadens vattenarbete enligt handlingsplan för god vattenstatus och de lokala åtgärdsprogrammen med fokus på genomförandet av åtgärder.
- Genomföra löpande miljögiftsövervakning för att följa utvecklingen av kemisk status och särskilda förorenade ämnen samt övervakning av ekologisk status.
- Delta i kommunövergripande vattensamverkansgrupper och vattenvårdsförbund samt i regionala samt internationella vattensamarbeten och samarbeta med olika forskningsinstitut för att intensifiera vattenarbetet.
- Bistå exploateringsnämnden, idrottsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna i arbetet med att inrätta nya strandbad och vinterbadplatser.
- Intensifiera arbetet med tillsyn på verksamheter med utsläpp till vattenförekomster där miljökvalitetsnormerna inte nås.
- Genomföra tillsyn av avloppsreningsverken, ledningsnätet och utföra tillsyn kopplat till ombyggnationen av Henriksdals reningsverk och byggnationen av nya avloppstunnlar.
- Genomföra tillsyn av industrier, verkstäder, kemtvättar, drivmedelsstationer, fordonstvättar samt buss- och tågdepåer avseende avloppsutsläpp (dag- och spillvatten inklusive vatten från fordonstvätt).
- Fortsatt tillsyn av befintliga trafikdagvattenanläggningar samt utföra tillsyn kopplat till högratifierade vägar, samt spår utan rening av dag- och tunnelvatten. Ta fram tillsynsutredning för dagvattenbrunnar och dagvattenledningsnätet.

- Utveckla tillsynen av nedlagda deponier med avseende på utsläpp och spridning av miljögifter till mark och vatten. Arbetet sker i samverkan med exploateringskontoret.

Nämndmål: 2.4.4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att minska spridningen av farliga kemikalier

Förväntat resultat

Stadens egna verksamheter liksom näringsliv och konsumenter ska få en ökad medvetenhet, kunskap och tillgång till verktyg för att göra kemikaliesmarta val i sin vardag och kunna verka för ett giftfritt Stockholm. Särskilt fokus är att minska barns, ungas och gravidas exponering. Inom det förebyggande kemikaliearbetet kommer särskilt fokus läggas på att identifiera och fasa ut produkter som innehåller PFAS liksom ftalater, bisfenoler och svårnedbrytbara ämnen. Staden ska skärpa sina krav och sluta köpa in varor och produkter i vilka innehållet av dessa ämnen är känt och alternativ fria från dessa ämnen ska introduceras, med målsättning att användningen av produkter innehållande ovanstående ämnen ska minimeras och på sikt upphöra.

Tillsyn och kontroll bidrar till att undanröja risker avseende hälsovådliga miljöer och produkter. Kosmetiska och kemiska produkter samt varor med kemiska ämnen i butiksledet är korrekt märkta och förpackade. Kosmetiska produkter innehåller inte otillåtna ämnen, vilket förebygger allergier och ohälsa hos stockholmarna. Företag som säljer kosmetiska och kemiska produkter har kunskap om gällande bestämmelser.

Beskrivning

I kemikalieplanen beskrivs hur staden ska bedriva ett strukturerat arbete med att undvika skadliga kemikalier (exempelvis hormonstörande eller svårnedbrytbara ämnen) i alla stadens verksamheter och på så vis uppnå målen i miljöprogrammet. Miljöförvaltningen erbjuder genom kemikaliecentrum verksamheterna stöd och vägledning. De vägledningar för bl.a. förskolor, skolor och arbetsplatser som har tagits fram ska fortsätta implementeras i berörda organisationer och i vissa fall revideras. Genom utredningar och analyser av material identifieras effektiva arbetssätt, relevanta krav på produkter och vad som är kemikaliesmarta val.

Under de senaste åren har kemikaliestödet i många fall samordnats med andra frågor som resurseffektivitet och klimat. Denna utveckling kommer att fortsätta. Inte minst kommer stödet till stadsdelarna samordnas utifrån olika verksamhetsområden så att exempelvis förskolorna får en vägledning som hanterar inte bara kemikalier utan även andra frågor. Vägledningen tas fram i nära samarbete med förskoleförvaltningen. Sex utvalda kommunala och fristående förskolor ingår som piloter i framtagandet varav två ligger i fokusområdet Hagsätra-Rågsved.

En utredning som genomförts under 2025 pekar ut olika användningsområden för köldmedier som viktiga källor till PFAS i atmosfären. Dessa resultat kommer att tas vidare för att identifiera förutsättningar för substitution i samarbete med berörda förvaltningar och bolag.

Förvaltningen bedriver även övervakning av miljögifter i inomhusmiljön, särskilt där barn vistas, enligt ett särskilt övervakningsprogram.

Tillsyn av kemiska produkter och kemikalieintensiva verksamheter (som konstgräsplaner, takblästring, klottersanering och spridning av bekämpningsmedel) bidrar till att minska spridningen av mikroplaster och kemikalier till miljön. Tillsynen av kosmetiska produkter kommer att fokusera på enskilda butiker i socioekonomiskt svagare områden som säljer riskprodukter som t.ex. hudblekningskrämer samt e-handelsföretag och bygg- och färghandeln. Vid tillsyn av märkning och innehåll kommer innehåll av PFAS-ämnen, ftalater, kvicksilver och hydrokinon att kontrolleras. Verksamhetsutövarna kommer att informeras om vilka restriktioner som finns för mikroplaster i kosmetiska produkter.

Tillsyn sker av förekomst av PCB i skolbyggnader där förvaltningen saknar uppgifter om inventering eller sanering och där renovering eller ombyggnation skett under de år PCB användes i byggmaterial.

Aktiviteter:

- Lansera den reviderade kemikalieplanen och stödja förvaltningar och bolag i genomförandet av den.
- Revidera vägledningen för kemikaliesmart förskola och inkludera fler hållbarhetsfrågor, exempelvis resurseffektivitet.
- Delta med kemikaliekunskap i utvecklingen av arbetet med återbruk av byggmaterial.
- I samarbete med utbildningsförvaltningen verka för kemikaliesmarta skolor och fritidshem.
- Fortsätta identifiera användningsområden av PFAS, bisfenoler och ftalater och möjligheter till substitution för att på sikt undvika dessa ämnesgrupper.
- I samverkan med berörda förvaltningar och bolag verka för utfasning av PFAS-baserade köldmedier.
- Samarbeta med fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, kulturnämnden, stadsdelsnämnderna och exploateringsnämnden kring hur förskolegårdar, skolgårdar, lekplatser och parklekar kan utvecklas med icke-fossila markbeläggningar men med fullgod tillgänglighet.
- Kontroll av användare och återförsäljare av växtskyddsmedel samt utifrån EU:s kontrollförfordning upprätthålla och uppdatera register över och riskklassning av distributörer och användare av växtskyddsmedel.
- Delta i Naturvårdsverkets nationella tillsynskampanj om konstgräs.

- Utredda hur tillsynen kan arbeta för en minskning av oönskade ämnesgrupper i detaljhandeln och bedriva omvärldsbevakning med särskilt fokus på lagstiftning och tillsynsvägledning kopplat till PFAS, ftalater och bisfenoler.
- Utifrån fokusområdet Kemikalier kopplat till miljö och hälsa, som fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor har fastställt tillsammans med miljöförvaltningen, kommer förvaltningen fokusera särskilt på kontroll av barnskyddande förslutning på förpackningar med farliga kemiska produkter som säljs till allmänheten i butik.

Nämndmål: 2.4.5 Avfallet i Stockholm hanteras så att det inte medför negativa konsekvenser för miljö och hälsa

Förväntat resultat

Verksamhetsutövare har en effektiv och miljömässigt godtagbar avfallshantering där mängden avfall minimeras och andelen avfall som omhändertas genom återanvändning och återvinning ökar (vilket också är i linje med miljöprogrammets delmål 5.2). Minskad sammantagen påverkan på stockholmarnas miljö och hälsa, bl.a. minskad nedskräpning och minskad spridning av och exponering för farligt avfall. En ökad medvetenhet hos verksamhetsutövare och allmänhet om vikten av att hantera sitt avfall korrekt ur ett hållbarhetsperspektiv.

Beskrivning

I Stockholm uppkommer stora mängder avfall. Miljöförvaltningen arbetar med tillsyn för att verksamhetsutövare ska följa avfallshierarkin genom att ha en god egenkontroll; i första hand hushålla med råvaror, herefter återanvända och återvinna avfall samt även i övrigt följa lagstiftningen. Tillsynen av avfallshantering bidrar även till stadens arbete med att motverka välfärdsbrottslighet och annan organiserad brottslighet. Tillsynsinsatser sker både via information och genom kontroll av efterlevnaden av avfallslagstiftningen. Utöver den planerade tillsynen sker kontakt med verksamhetsutövare i de fall förvaltningen får kännedom om klagomål på deras avfallshantering. Förvaltningen arbetar även med oplanerade kontroller av avfallshantering inom ramen för *Samordnad tillsyn*. Tillsynen avser alla typer av verksamheter såsom exempelvis restauranger och livsmedelsbutiker, avfallsanläggningar (metallskrotar, återvinningscentraler och återvinningsstationer), byggverksamheter inklusive hantering av rivningsavfall samt ägare av flerbostadsfastigheter. Verksamheters hantering av avfall granskas även inom ramen för tillsyn av miljöfarliga verksamheter inom staden, såsom verkstäder, kemtvättar, bensinstationer m.m. Förvaltningen besvarar även remisser från länsstyrelsen avseende ansökan om tillstånd till transport av avfall samt hanterar inkommande ansökningar om dispens, bland annat från kravet på insamling av matavfall.

Aktiviteter:

- Utveckla metoder för riktad tillsyn av matavfallsinsamlingsobligatoriet på restauranger

i syfte att öka matavfallsinsamlingen i syfte att bland annat skapa cirkulära kretslopp.

- Utveckla tillsynen av farligt avfall inom samtliga tillsynsområden.
- Utveckla bygg-, ombyggnation- samt rivningstillsynen genom att bl.a. att säkerställa att avfall omhändertas korrekt med ett ökat fokus på materialinventeringen samt slutrapport.
- Fortsätta tillsynen av centrumanläggningar med fokus på de anläggningar som misstänks misskötas.
- Genomföra tillsyn på avfallsanläggningar och avfallstransportörer, vilket också syftar till att motverka illegal avfallshantering.
- Genomföra tillsyn av bygg- och rivningsavfall.
- Genomföra tillsyn av restauranger och andra verksamheter avseende separering av olika avfallsfraktioner.
- Handlägga dispensansökningar avseende obligatorisk insamling av matavfall/bioavfall samt andra typer av dispenser samt följa upp att införandet av obligatorisk matavfallsinsamling efterlevs.
- Bedriva tillsyn av skötsel och städning av återvinningsstationerna inom staden.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Nämndens verksamhet bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt där arbetssätten kontinuerligt utvecklas och förbättras. Ett proaktivt utvecklingsarbete bedrivs och processer som kan vara lämpliga för digitalisering identifieras löpande. Förvaltningen både deltar i och driver utvecklings- och innovationsprojekt för att skapa och sprida nya lösningar som ger god miljönytta. Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsyn och kontroll är rättssäker och opartisk och genom likabehandlingsprincipen skapas förutsägbarhet för stadens företagare. Förvaltningen samverkar också med akademien för att enklare kunna ta del av nya forskningsrön samt som ett led i den framtida kompetensförsörjningen. Som en del av stadens egen ekonomi kan nämnden uppvisa en god kostnadskontroll. Externfinansiering genom projekt nyttjas där det är möjligt, och förvaltningen avser att under 2026 ytterligare stärka arbetet med att hitta lämplig externfinansiering, särskilt inom områden som tidigare inte har kunnat delfinansieras med externa medel.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Kommunfullmäktige har beslutat om en ekonomisk ram för miljö- och hälsoskyddsnämnden för 2026 som efter begärda omslutningsförändringar uppgår till 322 mnkr i kostnader och 143,2 mnkr i intäkter, det vill säga en nettobudget om 178,8 mnkr. Bifalles nämndens begäran om budgetjusteringar om 2,2 mnkr kommer kostnadsbudgeten att uppgå till 324,2 mnkr, avskrivningar inkluderat, och ge en nettobudget om 181 mnkr.

Tillsynen och kontrollen är nämndens kärnverksamhet och den årliga taxeöversynen säkerställer att nämndens taxor motsvarar de faktiska kostnaderna samt att nämnden har rätt intäktsnivå. Nämnden bibehåller en hög självfinansieringsgrad trots ett ökat fokus på tillsyn inom områden med låg kostnadstäckning som samtidigt har stor miljö-, hälso- och samhällsnytta; exempelvis arbete för att motverka illegal avfallshantering och livsmedelsfusk. Genomförda satsningar inom digitalisering som initialt medför ökade kostnader, och där en del av effektiviseringsresultaten väntas först senare, bedöms inte påverka självfinansieringsgraden negativt.

Förvaltningens kostnader avser främst anställd personal respektive konsulter med specialistkompetens som tas in för olika uppdrag. Finansieringen består till lite mer än hälften av skattemedel, följt av tillsyns- och kontrollavgifter som den näst största intäktskällan. Förvaltningen har också flertalet projekt med externfinansiering och jobbar aktivt för att öka andelen externa medel. Investeringsnivån är fortsatt låg, och avser utrustning för luftmätning.

Likt övriga nämnder har de senaste årens höga inflation haft påverkan på miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet. Prisökningarna väntas dock kommande år ligga på en lägre nivå, varpå mer miljö- och klimatnytta kan åstadkommas per investerad krona.

Miljöförvaltningen driver ett effektiviseringsarbete i linje med stadens kvalitetsprogram i form av digitalisering, ständiga förbättringar och där det är möjligt och önskvärt nyttjande av innovativa lösningar. Administrativa rutiner förenklas och nya lösningar övervägs ständigt för att minska kostnader samtidigt som lika mycket eller mer arbete utförs inom nämndens uppdrag. Köp av tjänster övervägs när det är effektivt.

Extern finansiering genom bidrag

Miljöförvaltningen har i många år både deltagit i och drivit externfinansierade projekt inom en rad områden. Den externa finansieringen har möjliggjort fler insatser i linje med stadens mål, särskilt inom miljö- och klimatarbetet. Extern finansiering har också gett utrymme att testa innovativa lösningar och stärkt kompetensen i förvaltningens organisation genom utbyte med exempelvis forskningsinstitut eller andra städer.

Miljöförvaltningen följer upp pågående och presumtiva externfinansierade projekt genom förvaltningens projektportfölj, och ansökningar för möjliga externfinansierade projekt skickas in löpande. Portföljen används för att analysera vilka verksamhetsområden som oftast externfinansieras, hur kostnadstäckningen varierar mellan finansiärer samt i vilken fas olika projekt och ansökningar befinner sig. Under 2025 skickade förvaltningen in 21 ansökningar om extern finansiering till olika finansiärer. Av dessa har fem beviljats, sju avslagits och för

resterande nio ansökningar inväntas besked. Förvaltningen kommer under 2026 fortsatt söka extern finansiering för insatser i linje med nämndens verksamhet och stadens mål.

Sedan halvårsskiftet 2025 har miljöförvaltningen, liksom flera andra fackförvaltningar och bolag i staden, tillgång till Bidragsportalen. Portalen samlar bidrag och andra finansieringsmöjligheter från statliga och regionala aktörer, privata företag, branschorganisationer samt EU:s fonder och program.

Under 2026 stärker förvaltningen arbetet med externfinansiering ytterligare, för att identifiera fler relevanta utlysningar och öka andelen extern finansiering – särskilt inom områden som tidigare inte har kunnat delfinansieras med externa medel.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2026	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder och Micasa Fastigheter i Stockholm AB utreda möjligheter till införande av bonusvitesmodell för kravställning i upphandling av byggentreprenader och i byggprojekts utförandeskede i syfte att minska klimatpåverkan och främja ökat återbruk	2026-01-01	2026-12-31

Nämndmål: 3.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är kostnadseffektiv

Förväntat resultat

Bibehålla en hög självfinansieringsgrad och utföra tillsyn enligt tillsynsplanen och kontrollplanen.

Den tid som den enskilde verksamhetsutövaren har betalat för ska motsvaras av den tillsynstid som ägnas denne. Det är särskilt viktigt att följa upp tillsyn för verksamhetsutövare med fast årlig avgift, eftersom årsavgiften för dessa verksamhetsutövare faktureras efter en förbestämd taxa och inte efter faktiskt utförda timmar som är fallet vid timdebitering. För mindre verksamheter ska avgiften motsvara tillsynstiden över flera år.

Mer information om områden för tillsyn och kontroll återfinns också i bilaga 2 (tillsynsplan för miljöbalken) och bilaga 3 (livsmedelskontrollens kontrollplan).

Beskrivning

För tillsynens avgifter gäller den grundläggande principen att tid som verksamhetsutövarna har betalat för ska återgäldas med tillsynstid. Detta är ett fundament för en legitim kommunal tillsyn.

Stockholms tillsynstaxa bygger på en analys av tidigare års tillsynsbehov med en bedömning av de kommande årens behov av tillsyn. Varje tillsynsobjekt besöks inte årligen, utan tillsynen för många objekt sker med något eller några års mellanrum. Förvaltningen följer upp detta på objektsnivå och per tillsynsområde. Detta är också en utgångspunkt i den årliga taxeöversynen.

Bibehålla en hög självfinansieringsgrad

Förvaltningen gör årligen en taxeöversyn. Taxan är i linje med lagstiftarens intentioner om självkostnadsfinansiering av tillsynen. I den årligt återkommande jämförelsen mellan miljöförvaltningar i Stockholms län framgår att Stockholms miljöförvaltning har en hög självkostnadsfinansiering både vad gäller miljöbalkstillsynen och livsmedelskontrollen. Av tabellen nedan framgår självfinansieringsgrad för 2024, 2025 och den förväntade självfinansieringsgraden för 2026.

	VB 2024	VP 2025	T2 2025	VP 2026
Miljöbalkstillsyn (MB)				
<i>Självfin.grad MB</i>	67,0%	62,2%	61,9%	60,6 %
Livsmedelskontroll				
<i>Självfin.grad Livsmedelskontroll</i>	75,8%	71,2%	73,0%	76,1 %
MHN tillsyn	70,3%	65,5%	66,0%	65,7 %

Den förväntade självfinansieringsgraden för 2026 ligger sammantaget i nivå med den för 2025. Sänkningen inom miljöbalkstillsyn förklaras delvis av att taxan för miljöbalkstillsynen inte höjs till 2026, även om kostnaderna till viss mån ökar. Antalet tillsyntimmar ökar dock för 2026, men nämnden har också fler skattefinansierade uppdrag. Ökningen inom livsmedelskontroll förklaras av ett lägre antal årsarbetare jämfört med 2025. För 2024 gjorde förvaltningen ett ekonomiskt överskott vilket bidrog till att självfinansieringsgraden då var ovanligt hög.

Det minskade intäktskravet för nämnden, för att möjliggöra ett ökat fokus på tillsyn inom områden med låg kostnadstäckning som samtidigt har stor miljö-, hälso- och samhällsnytta, påverkar också självfinansieringsgraden.

Antalet årsarbetare på miljöbalkssidan ökar i takt med att verksamheten växer, till följd av ökat behov och ambitionshöjningar. Budgettillskott som nämnden får går i regel till antingen anställningar eller konsultuppdrag. Däremot minskar antalet årsarbetare marginellt inom livsmedelskontrollen.

Utifrån miljöförvaltningens utvecklingsplan ökar graden av digitalisering. Fortsatt utveckling av digitala inspektioner medför initialt högre kostnader men förväntas framtida höja effektiviteten inom tillsynen ytterligare.

Aktiviteter:

- Genomföra årlig taxeöversyn.

Nämndmål: 3.1.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska bidra till att Stockholms stads upphandlingar är hållbara

Förväntat resultat

Stockholm ska vara i framkant när det gäller miljö- och klimatkrav vid inköp av varor och tjänster, samt i uppföljningen av att kraven efterlevs. Miljö- och klimatkrav ska ställas så att det blir möjligt att nå stadens mål om att halvera klimatpåverkan från konsumtionen, minska resursanvändningen samt bidra till stärkt biologisk mångfald. Kraven på cirkularitet ska öka i inköpsprocesser, och miljö- och hälsofarliga kemikalier fasas ut. Stockholms stad ska vara en fossilfri organisation år 2030 vilket redan nu ska återspeglas i de upphandlingar som genomförs. Elektrifiering ska vara utgångspunkten i stadens alla anläggningsentreprenader.

Beskrivning

Förvaltningen ska använda sin expertkunskap för att aktivt hjälpa andra verksamheter i staden att ställa relevanta krav på cirkularitet, miljö och klimat vid upphandlingar, och att implementera dessa under avtalstiden. Det gäller till exempel vid ny- och ombyggnationer, förvaltning av grönområden, upphandling av solenergianläggningar, varor, livsmedel, kemikalier, städtjänster samt fordon och transporter. Förvaltningen ska även stödja stadens verksamheter i att göra hållbara val vid beställningar av varor, livsmedel och tjänster.

Aktiviteter:

- Genom förstärkt samordning bidra till att upphandling och inköp i hela staden görs med större hänsyn tagen till miljö- och klimatpåverkan.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska bistå kommunstyrelsen i arbetet med kompetensutveckling inom stadens inköpsorganisation för att minska miljö- och klimatpåverkan från inköp.
- Delta med miljö- och klimatexpertis i stadens kategoriarbete, bl.a. inom mark, gata och parkering, vitvaror och storkök, lokalvård, inredning, el samt måltider och livsmedel.
- I samverkan med kommunstyrelsen och servicenämnden vidareutveckla och

säkerställa att miljökrav inkluderas i inköpsprocessen för de centrala avtalsområdena samt stödja nämnder och bolag att göra detsamma i gemensamma och lokala avtal.

- Delta med miljö- och klimatexpertis vid avtalsuppföljningar.
- Utredda att införa ett stopp för inköp av produkter som innehåller PFAS, ftalater och bisfenoler, samt fasa ut dessa produkter och material som idag finns staden.

Nämndmål: 3.1.3 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är innovativ och använder digitala verktyg

Förväntat resultat

Miljöförvaltningen har en tydlig strategi för digitalisering och datahantering utifrån förvaltningens utvecklingsplan. Utvecklingsplanen fokuserar på förbättring av informations- och datadelning, utveckling av e-tjänster och automation, digitalt stöd vid tillsyn och kontroll samt integration av AI och ny teknik i förvaltningen. Dessa insatser är viktiga för att uppnå effektiviseringar, för förbättrad service och för att stödja stadens miljö- och klimatarbete.

Beskrivning

Ett viktigt utvecklingsområde framöver utgörs av att stärka förmågan till informations- och datadelning, både internt och externt. Detta kan t.ex. förbättra insatser inom klimatarbetet och förebygga välfärdsbrottslighet. Det handlar också om att förenkla för verksamhetsutövare via de e-tjänster förvaltningar fortsätter utveckla, men även genom befintliga e-tjänster.

Aktiviteter:

- Datahantering. Ökad delning av data internt och externt skapar möjligheter för bättre stöd i t.ex. tillsyns- och tillståndprocesser. Fortsatt utveckling av dataanalysförmåga och visualisering inom flera områden.
- E-Tjänster, automation och AI. Fler e-tjänster som förenklar för företagare, verksamhetsutövare samt stockholmare. Aktivt utforska AI-stöd för att effektivisera förvaltningens verksamhet. Aktivt deltagande i utveckling av tillämpningar inom olika nationella initiativ som t.ex. användning av digital post och säker digital kommunikation.
- Digitalt stöd vid tillsyn och kontroll. Fortsatt utveckling av interna och externa tillämpningar som förenklar och effektiviserar tillsynsverksamheten, men också i större utsträckning skapar förutsättning för datadrivna analyser.
- Extern samverkan. Fortsatt medverkan i samverkansprojekt med olika tillsynsvägledande myndigheter (t.ex. Naturvårdsverket) avseende utveckling av digitalt stöd inom tillsynsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

Förvaltningen samverkar med arbetsmarknadsförvaltningen för att finna matchningar för Stockholmsjobb och arbetar med att i så stor utsträckning som möjligt erbjuda platser för feriearbeten, examensarbeten och praktikplatser. Arbetet med feriearbeten fortsätter utvecklas i syfte att utveckla kvaliteten i de jobb som erbjuds och bidra till den framtida kompetensförsörjningen. Som ett led i kompetensförsörjningen utvecklar förvaltningen kontinuerligt samverkan med akademien.

Näringslivs- och tillsynsarbete

Stadens näringslivspolicy är vägledande i förvaltningens utvecklingsarbete. En välfungerande tillsyn och kontroll gynnar stadens näringslivsklimat. Det ska vara enkelt, både som medborgare och som företag, att komma i kontakt med miljöförvaltningen.

Med utgångspunkt i arbetet med *Rätt väg in* arbetar förvaltningen kontinuerligt med att förenkla och effektivisera processer, bl.a. genom digitalisering, i syfte att underlätta för verksamheterna i kontakterna med nämnden. *Rätt väg in* har också som målsättning att fler verksamheter i staden ska använda stadens kontaktcenter som den huvudsakliga vägen in när företag vänder sig till staden. Här använder förvaltningen redan dessa tjänster i stor utsträckning inom både tillsynen och kontrollen. Förvaltningen deltar även i stadens gemensamma arbete med att utveckla en samordnad tillståndsgivning i syfte att förenkla för företagen.

Förvaltningen deltar i stadens arbete med samordnad tillsyn och bidrar med inspektörer inom livsmedelskontrollen respektive miljöbalkstillsynen. För 2026 utökar nämnden omfattningen av detta arbete. Nämnden arbetar även fortlöpande med kompetenshöjande insatser i syfte att bibehålla en rättssäker och effektiv kontroll och tillsyn.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2026	Periodicitet
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	20 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	2 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	10 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	81	74	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Stockholm Business Region AB samordna arbetet med att vidareutveckla Kontaktcenter Stockholms service som en väg in för företag	2026-01-01	2026-12-31

Nämndmål: 3.2.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är effektiv med hög professionalitet och god service

Förväntat resultat

Nämndens myndighetsutövning är effektiv, opartisk och rättssäker, och företag och allmänhet som har kontakt med förvaltningens handläggare får ett gott bemötande och bra service.

Beskrivning

Nämnden prioriterar fortsatt en effektiv och rättssäker myndighetsutövning och god service till företag och allmänhet. Målen följs framförallt upp genom punktlighetsmålen för tidsåtgång vid vissa ärenden och genom den årliga NKI-undersökningen (Nöjd Kund Index) som ger en bild av hur företagen uppfattar tillsyns- och kontrollverksamheten. Allmänheten har lätt att komma i kontakt med förvaltningen genom särskilda kontaktcenter. Som komplement finns ett antal e-tjänster som ständigt är tillgängliga.

Aktiviteter:

- Följa och analysera utvecklingen av NKI för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhetsområden.
- Utveckla informationen om tillsyn och kontroll i syfte att göra den än mer förutsägbart, d.v.s. underlätta för företag och förbättra förståelsen för regelverken.
- Delta i den stadsövergripande samverkan ”Samordnad tillsyn”.
- Utveckla nämndens e-tjänster i syfte att förenkla för företag.
- Samverka inom Miljösamverkan Stockholms län (MSL) för ökad samsyn, effektivisering och likabehandling inom tillsynen/kontrollen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2026	Periodicitet
Behandla anmälningar enligt miljöbalken inom sex veckor	90 %		Tertial
Företagen uppfattar inspektörerna som professionella	81		År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2026	Periodicitet
Handläggning av anmälan om misstänkt matförgiftning påbörjas senast arbetsdagen efter inkommen anmälan	90 %		Tertial
Handläggning av värmepumpansökningar ska påbörjas senast efter 5 arbetsdagar.	95 %		Tertial
Miljörapporter besvaras senast 30 juni.	95 %		Tertial

Nämndmål: 3.2.2 Miljö- och hälsoskyddsnämndens samverkan med universitet och högskolor är god

Förväntat resultat

Kompetensutveckling inom spetsområden och ökat kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan universitet och Stockholms stad bidrar till verksamhetsutveckling och innovation. Praktikplatser för universitets- och högskolestudenter tillgängliggörs, vilket ger fler studenter möjlighet att upptäcka miljöförvaltningen som en attraktiv arbetsplats. Anställningar av studentmedarbetare förväntas bidra till ökat inflöde av kvalificerade ansökningar till framtida rekryteringar av miljö- och hälsoskyddsinspektörer.

Beskrivning

Miljöförvaltningens samarbete med universitet och högskolor utgör en strategiskt viktig komponent i arbetet med att säkerställa en hållbar kompetensförsörjning, både på kort och lång sikt. Ett gott samarbete möjliggör också tillgängliggörandet av relevanta forskningsresultat.

Efterfrågan på kompetens inom miljö- klimat- och hälsoskyddsområdet ökar samtidigt som antalet studenter som söker sig till dessa utbildningar minskar vilket är en utmaning för förvaltningens arbete med att säkra kompetensförsörjningen på lång sikt. Samverkan med relevanta utbildningsinstitutioner är därför central, liksom att utveckla arbetssätt och arbeta vidare med strategier för att öka attraktiviteten till yrkesområdet. Förvaltningen har intensifierat samarbetet med Stockholms universitet genom en arbetsintegrerad utbildning för miljö- och hälsoskyddsinspektörer som startade hösten 2025. Syftet är att stärka övergången från studier till arbete, ge ökad arbetslivsanknytning samt att verka för framtida rekrytering av inspektörer och motivera fler att satsa på en karriär inom kommunal verksamhet. Samarbetet med utbildningen för miljö- och hälsoskyddsinspektörer på Stockholms universitet kommer att fortskrida och vidareutvecklas.

Samarbete med universitet och högskolor sker också inom bland annat vattenförvaltning, kemikaliearbete, biologisk mångfald och luftföroreningar. Vidare erbjuder förvaltningen varje år ett antal platser för examensarbeten och högskolepraktik. Förvaltningen anordnar även

studiebesök, deltar i enkät- och intervjustudier samt föreläser för studenter.

Aktiviteter:

- Medverka på relevanta arbetsmarknadsdagar som organiseras av universitet och högskolor.
- Medverka i kompetenscentrum för dagvatten (Drizzle) som leds av Luleå Tekniska universitet.
- Fortsätta upprätthålla kontakt med ledande forskare i ett vetenskapligt råd för kemikaliearbetet.
- I samarbete med forskare utveckla och genomföra övervakning av människors exponering för farliga ämnen.
- I samarbete med andra tillsynsmyndigheter inom Stockholms län fortsätta det strategiska partnerskapet med Stockholms universitets mastersprogram i miljö- och hälsoskydd, för att öka intresset för yrkesområdet samt stärka förmågan att attrahera kvalificerad arbetskraft.
- Samverka som partner med lärosäten och branschforskningsinstitut i nationella och internationella projekt vilket är en viktig del för att uppnå målen i miljöprogrammet för 2030 och tillhörande handlingsplaner.
- Fortsätta utveckla kunskapsdelning och samarbeten i Stockholms stads och KTH:s vetenskapliga råd för klimatomställning.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

Tillsyn av fastighetsägares egenkontroll, riktad bostadstillsyn samt handläggning av klagomål på störningar i bostäder leder till att inomhusmiljön för boende i staden kontinuerligt förbättras. Miljöförvaltningen involveras också i ett tidigt skede i stadens planprocesser, för att miljö- och klimatkrav ska kunna tillgodoses på ett kostnadseffektivt sätt.

Nämndmål: 3.3.1 Bostäder och andra vistelsemiljöer ska inte medföra risk för människors hälsa

Förväntat resultat

Stadens verksamheter och fastighetsägare har en god egenkontroll vilket leder till sunda bostäder och vistelsemiljöer samt minskad risk för smitta. Nämndens riktade tillsyn av

flerbostadsfastigheter i socioekonomiskt svagare områden, däribland stadens fokusområden, och handläggning av klagomålsärenden leder till att konstaterade brister i inomhusmiljön åtgärdas.

Beskrivning

Nämndens tillsyn med avseende på hälsoskydd omfattar en rad områden, däribland skolor och förskolor, flerbostadshus, vård- och omsorgsboenden, bassängbad och plaskdammar samt strandbad. Tillsynen rörande inomhusmiljöer syftar till att förebygga risker för människors hälsa såsom skadliga bullernivåer, bristande ventilation, fukt- och mögel, för låga eller för höga inomhustemperaturer och luktstörningar. Hälsoskyddstillsynen omfattar även smittspårning, förebyggande av smittspridning mellan kunder som nyttjar hygienverksamheter, såsom tatuerare, fotvård, piercing m.m. Nämnden kontrollerar även badvattenkvaliteten på stadens officiella strandbad, bassängbad och plaskdammar. Nämnden kontrollerar även att radon mäts i skolor och förskolor samt flerbostadshus.

Aktiviteter:

- Tillsyn över att radon mäts i flerbostadsfastigheter.
- Mätning av bakgrundsstrålning var sjunde månad i fyra referenspunkter.
- Bedriva tillsyn över både anmälningsskyldiga hygienverksamheter och ej anmälningsskyldiga verksamheter med risk för blodsmitta eller annan smitta. I tillsynen kommer Socialstyrelsens nya allmänna råd och tillsynsvägledning att tillämpas.
- Uppsökande tillsyn för att upptäcka yrkesmässiga hygienverksamheter som bedrivs utan att vara anmälda.
- Utveckla tillsynen av solarier genom att tillämpa de nya solarieföreskrifterna som presenterades hösten 2025.
- Genomföra riktad bostadstillsyn i hyreshus i socioekonomiskt svagare områden.
- Genomföra tillsyn enligt plan på tillfälliga boenden i socioekonomiska svagare områden.
- Handlägga klagomål på störningar i bostäder.
- Genomföra tillsyn på tillfälliga boenden.
- Genomföra tillsyn på LSS-boenden och särskilda gruppboenden för barn.
- Genomföra kommunikationsinsatser riktade till invånare inom stadens fokusområden, med syfte att öka kunskapen om rättigheter kopplat till inomhusmiljö.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2026	Periodicitet
Andel flerbostadsfastigheter i de kommunala bostadsbolagen som har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m3 luft.	86 %		År
Kommentar De kommunala bostadsbolagen har börjat mäta om i sina fastigheter. Vid ommätning så har vissa fastigheter, som tidigare haft radonvärden under referensnivån nu radonvärden över referensnivån. Därför läggs årsmålssiffran lägre än för flerbostadsfastigheter totalt i staden, där huvuddelen av de ingående fastigheterna bara är mätta och i förekommande fall åtgärdade för första gången			
Andel flerbostadsfastigheter i staden (totalt) som är kontrollerade avseende radon och har radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m3 luft i %.	96 %		År
Respons på klagomål lämnas och kontakt med utpekad störningskälla tas inom två veckor.	95 %		Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Miljöförvaltningen ska vara en bra arbetsgivare med trygga anställningar, goda anställningsvillkor och stora möjligheter att utvecklas i yrket. Genom närvarande ledarskap baserat på tillit ökar medarbetarnas delaktighet, engagemang och trivsel i arbetet vilket bidrar till en arbetsmiljö som uppmuntrar till lärande, samverkan och prestation.

Miljöförvaltningen genomförde 2024 en kartläggning och verksamhetsanalys av förvaltningens chefsstruktur, utifrån stadens anvisningar om organisering för ett hållbart arbetsliv. Verksamhetsanalysen visade att förvaltningens chefer har goda förutsättningar för ett långsiktigt hållbart arbetsliv, med tydligt mandat och ansvarsfördelning i linje med stadens rekommendationer. Förvaltningens chefer har definierade och välavgränsade chefsuppdrag med ansvar för personal, budget och verksamhet. Sjukfrånvaron samt personalomsättningen ligger på rimliga nivåer och det finns tillgång till välanpassade styrnings- och stödfunktioner. Samtliga chefer ingår i minst en ledningsgrupp och det finns forum för dialog mellan olika nivåer och funktioner inom organisationen.

Utifrån genomförd kartläggning och analys genomfördes inte någon justering av chefsstrukturen. Förvaltningen bedömer att cheferna har goda organisatoriska förutsättningar även framåt. Förvaltningen kommer att löpande utvärdera att chefsstrukturen även fortsättningsvis är ändamålsenlig. När en chef slutar genomförs också alltid en kompetensinventering samt en genomlysning av organisationen för att säkerställa att

organisationen är väl anpassad utifrån uppdraget.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2026	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	84	82	År
 Sjukfrånvaro	3,5 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	1,5 %	Tas fram av nämnd	Tertial

Nämndmål: 3.4.1 Miljöförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare med en hälsosam arbetsmiljö och gott ledarskap

Förväntat resultat

Miljöförvaltningen fortsätter vara en attraktiv arbetsgivare med kompetenta och engagerade medarbetare som känner sig motiverade och tillfreds i sin arbetsmiljö. Organisationens kultur och arbetssätt kännetecknas av förtroendebaserat ledarskap och tillit till medarbetarnas kompetens. Medarbetare och chefer har en bra arbetssituation och arbetsmiljön kännetecknas av öppenhet, lärande, samarbete och handlingsutrymme. Organisationen och organisationskulturen skapar goda förutsättningar för medarbetare och chefer att tillsammans prova nya idéer och utveckla arbetssätt för att nå verksamhetens mål.

Beskrivning

Miljöförvaltningen fortsätter att utveckla och arbeta med kompetensförsörjningen i enlighet med förvaltningens kompetensförsörjningsplan för 2025-2027. Genom att stärka arbetsgivarvarumärket, utveckla nya arbetsmetoder och utforska nya sätt att attrahera potentiella medarbetare, arbetar förvaltningen för att långsiktigt säkerställa sitt kompetensbehov. Förvaltningen kommer fortsätta med insatser kopplat till digitalisering, automatisering och AI, enligt förvaltningens utvecklingsplan för digitalisering, där digitala former för lärande utvecklas och förstärks. Förvaltningen tillhandahåller attraktiva förmåner och goda arbetsvillkor, inklusive flexibla arbetstider och moderna arbetsformer, vilket är avgörande för att upprätthålla starkt engagemang och behålla kompetenta medarbetare. Genom att arbeta aktivt med friskfaktorer och fortsatta satsningar på hälsa och friskvård blir förvaltningen en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö. Förvaltningen fortsätter arbeta för att behålla gott ledarskap och aktivt medarbetarskap genom utbildning inom relevanta områden samt ledarutveckling i enlighet med stadens chefsprofil.

Aktiviteter:

- Fortsätta stärka lärandet mellan kollegor och samverkanspartners i organisationen, exempelvis genom forum för erfarenhetsutbyte mellan inspektörer och

sakområdesspecialister.

- Erbjuder utbildningar inom bland annat juridik och ärendehantering för förvaltningens medarbetare och chefer.
- Erbjuder utbildningar för förvaltningens chefer inom ledarskap, lönebildning, arbetsmiljö, arbetsrätt och kompetensbaserad rekrytering.
- Tillsammans med övriga tekniska nämnder erbjuder medarbetare möjlighet att delta i utvecklingsprogrammet TN-akademin.
- Översyn och vidareutveckling av den förvaltningsövergripande introduktionen för nya medarbetare.
- Säkerställa en god introduktion för nya chefer genom implementering av utbildningspaket för nya chefer.
- Vidareutveckla rutiner för arbetsmiljöarbetet på avdelnings- och enhetsnivå med ökat fokus på löpande riskbedömningar.
- Genomföra friskvårdssatsningar som att erbjuda gruppträning för medarbetare i Tekniska nämndhuset, sponsrade löplopp och stegtävlingar, erbjuda friskvårdstimme och friskvårdsbidrag.
- Arbeta för att säkerställa kontinuitet i kritiska kompetenser och minimera risken för kompetensbortfall vid personalomsättning som pensionsavgångar och avslut.
- Kompetensutveckling för medarbetare i syfte att än bättre hantera försök till otyllåten påverkan.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Miljö- och hälsoskyddsnämndens samhällsviktiga verksamhet ska kunna bedrivas även om en extraordinär händelse skulle inträffa. Detta förutsätter en god beredskapsplanering med bland annat kontinuitetsplaner och åtgärder för att minimera risker som identifieras i förvaltningens risk- och sårbarhetsanalyser (RSA). Arbetet med riskhanteringsåtgärder fortsätter under 2026 utifrån tidigare genomförda analyser.

Förvaltningen deltar i stadens övergripande beredskapsarbete genom sektorsorganisation för civil beredskap, med representanter inom sektorerna *Livsmedelsförsörjning och dricksvatten* respektive *Räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen*.

Vid upphandling genomförs relevanta kontroller för att tillse att leverantörer lever upp till gällande lagar och regler. Förvaltningen har ingen verksamhet i privat regi, och den

samhällsviktiga verksamheten har idag endast ett mindre beroende av externa leverantörer.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2026	Periodicitet
 Andel elektroniska inköp	85 %	75 %	År
 Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	100 %	95 %	År
 Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	100 %	Tas fram av nämnd/ styrelse	År

Nämndmål: 3.5.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens beredskapsplanering är god

Förväntat resultat

Förvaltningen ska ha en god beredskapsplanering med syfte att säkerställa att samhällsviktig verksamhet kan bedrivas även om en extraordinär händelse skulle inträffa. Förvaltningen ska delta i sektorsorganisation för civil beredskap för att bidra till att öka stadens förmåga inom civil beredskap.

Beskrivning

Inom ramen för stadens process med risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) kommer förvaltningen att planera för och genomföra åtgärder i enlighet med steg 1–4. Risk- och sårbarhetsanalyserna ligger till grund för förvaltningens fortsatta arbete med kontinuitetsplanering.

Förvaltningen fortsätter öva sin krisorganisation, utifrån olika tänkbara scenarion, för att öka krislednings- och krishanteringsförmågan.

Aktiviteter:

- Genomförande av RSA steg 1-4.
- Fortsatt arbete med kontinuitetshöjande åtgärder för samhällsviktig verksamhet.
- Deltagande i stadens sektorsorganisation för civil beredskap.
- Övning av förvaltningens krisledningsorganisation.
- Genomföra beredskapsövning i enlighet med livsmedelskontrollens beredskapsplan.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Nämnden bidrar i hög grad till tryggheten i staden eftersom stora delar av arbetet mer eller mindre direkt bidrar till att förebygga och avhjälpa problem som kan påverka invånarnas miljö och hälsa. Detta sker bl.a. genom den ordinarie tillsynen av exempelvis miljöfarliga verksamheter, hygienverksamheter och kontroll av livsmedelsanläggningar, men även i samarbete med andra myndigheter så som socialnämndens tillståndsenhet och polisen.

Välfärdsbrott

Under året kommer förvaltningen börja tillämpa den metod för att upptäcka signaler om illegal verksamhet som tagits fram under 2025. Metoden ska tillämpas av alla medarbetare som är ute och besöker olika typer av verksamheter, varför ytterligare kompetenshöjande insatser måste genomföras. Syftet är att förvaltningen ska kunna bidra med relevant information som kan ligga till grund för urval av tillsynsobjekt för samordnade tillsynsinsatser tillsammans med andra myndigheter. När fler potentiella objekt för samordnad tillsyn identifieras kan omfattningen av den samordnade tillsynen utökas.

Under 2025 har förvaltningen också genomfört ett arbete med att ytterligare utveckla förvaltningens internkontroll, med syfte att bättre förebygga eller upptäcka oegentligheter. Vid upphandlingar genomförs relevanta kontroller för att tillse att leverantörer lever upp till gällande lagar och regler. Miljöförvaltningen gör dock få egna upphandlingar utan använder huvudsakligen stadens centrala ramavtal.

Nämndmål: 3.6.1 Konsumenterna i Stockholm har säkra livsmedel och blir inte vilseledda av felaktig märkning

Förväntat resultat

Miljöförvaltningen arbetar för att konsumenterna har säkra livsmedel och inte blir vilseledda. Detta sker genom att kontrollera att livsmedelsföretagare efterlever lagstiftningen och att brister blir åtgärdade. Förvaltningen är rådgivande gentemot verksamhetsutövare och allmänhet.

Beskrivning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utför de planerade kontrollerna enligt kontrollplanen (bilaga 3) samt de händelsestyrda och de uppföljande kontroller som bedöms som nödvändiga. En beredskapsplan för att bibehålla livsmedelssäkerheten finns upprättad och är tillämpbar vid händelse av kris eller annan samhällsstörning.

Förvaltningen bevakar även det fortsatta arbetet med den utredning som föreslår ett förstärkt förstatligande av livsmedelskontrollen. En eventuell proposition väntas presenteras våren 2026. Om förslaget i utredningen realiserats skulle det innebära stora konsekvenser för nämnden, och betyda att den kommunala livsmedelskontrollen helt försvinner den 1 januari

2028 för att övergå i statlig regi. Stockholms stad har i sitt remissvar på utredningen lyft de problem som förslaget innebär; framför allt att frågan är dåligt utredd och att alternativa reformer inte övervägts, att förslaget innebär stora kostnadsökningar för både företag och staten samt att det finns en övertro till nyttan med ett förstatligande. Den föreslagna tidsplanen är även helt orimlig med den stora förändring som föreslås. Vidare skulle viktiga synergier med annan kommunal tillsyn försvinna, inte minst avseende arbete mot välfärdsbrottslighet och annan organiserad brottslighet.

Aktiviteter:

- Utföra cirka 7000 kontroller, inklusive planerade kontroller, första årliga kontroller samt uppföljande extra offentliga kontroller vid konstaterade allvarliga avvikelser.
- Handlägga klagomål och anmälan om misstänkt matförgiftning.
- Utföra kontroll enligt kontrollplanen med angivna fokusområden.
- Utifrån fokusområdet *Märkning och allergikost*, som fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor har fastställt tillsammans med miljöförvaltningen, kommer förvaltningen fokusera särskilt på allergiinformation på restauranger.

Nämndmål: 3.6.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar brottsförebyggande genom att upptäcka och motverka livsmedelsbedrägerier och fusk

Förväntat resultat

Konsumenterna har säkra livsmedel och blir inte vilseledda, och företag kan konkurrera på lika villkor.

Beskrivning

Livsmedelsbedrägerier eller fusk med livsmedel är avsiktliga överträdelser av livsmedelslagstiftningen, som vilseleder konsumenterna, och som görs för ekonomisk vinning. Nämndens uppgift är att upptäcka, motverka och förebygga livsmedelsfusk, vilket bl.a. sker genom planerad och händelsestyrd kontroll, provtagningsprojekt och samverkan med andra myndigheter.

Aktiviteter:

- Utöka arbetet i den särskilda utredningsgruppen för livsmedelsfusk. Gruppen fokuserar på att upptäcka relevanta fall, utveckla riskmodellen och metodiken, samverka med andra myndigheter och arbeta brottsförebyggande i fält.

- Kommunikationsinsatser ska genomföras för att nå verksamheter som inte registrerat sig, men som är skyldiga att göra det.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

Alla kommunala verksamheter har en viktig uppgift i att säkerställa likabehandling och tillgänglighet för kommunens invånare. Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna (MR-programmet), med tillhörande handlingsplaner, utgör en viktig utgångspunkt för förvaltningens arbete. I linje med MR-programmets fokusområde *kunskap och information* arbetar miljöförvaltningen kontinuerligt med kompetensutvecklingsinsatser för att främja ett gott bemötande både internt och externt, samt för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande särbehandling. Klarspråk är en viktig del i förvaltningens verksamhet - för att underlätta för alla, oavsett bakgrund, att på ett enkelt sätt ta del av nämndens beslut och information. Utbildningar i klarspråk erbjuds regelbundet för förvaltningens anställda. Miljöförvaltningen tillhandahåller även översättning av information till de nationella minoritetsspråken när så efterfrågas.

I förvaltningens arbete med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering återfinns bland annat kompetenshöjande insatser inom likabehandling, jämställdhet, mångfald och inkludering, rasism och HBTQI-frågor. Det görs även en analys av svar från medarbetarenkät och nyckeltal kopplat till lika rättigheter och möjligheter. För att säkerställa att rekryteringsprocesser är fria från diskriminering erbjuds chefer utbildning i kompetensbaserad rekrytering.

Jämställdhetsperspektivet tas i beaktande inom nämndens samtliga verksamhetsområden, och eventuella skillnader mellan könen avseende insatserns utfall analyseras där det är relevant. Likaså ska ingen lämnas utanför; principen om ickediskriminering och vikten av att ha ett funktionshinderperspektiv ska belysas för att förverkliga målen i Agenda 2030.

Miljöförvaltningen har sedan länge arbetat med olika insatser inom jämställdhet- och diskrimineringsområdet; exempelvis genomförs årligen en omfattande lönekartläggning för att säkerställa att osakliga löneskillnader mellan könen inte förekommer och förvaltningen bedriver ett omfattande likabehandlingsarbete utifrån diskrimineringslagstiftningen för att främja lika rättigheter och möjligheter.

I linje med MR-programmets fokusområde *välfärd och service* ska förvaltningens service vara god och likvärdig för alla oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Inom tillsynen tillämpas ett humanperspektiv där åtskillnad inte görs mellan könen utan lagstiftningen betonar likabehandling. Förvaltningens arbete kan således bidra till jämställd och jämlik hälsa, där alla stadens medborgare ska ha lika möjligheter till exempelvis en god boendemiljö. Därutöver kan riktad tillsyn bidra till att ytterligare stärka jämställdhet och jämlikhet. Miljöförvaltningens strategiska arbete för ökad jämställdhet och lika rättigheter och

möjligheter fokuserar på att det ska finnas ett jämställdhets- och ett inkluderande perspektiv i det dagliga arbetet, i alla delar av organisationen.

Miljöförvaltningen bedriver också, i enlighet med stadens internationella strategi och miljö- och hälsoskyddsnämndens riktlinjer för EU-policyarbete, ett aktivt påverkansarbete genom ett antal europeiska nätverk för att driva stadens och nämndens intressen.

Nämndmål: 3.7.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet bedrivs så att mänskliga rättigheter respekteras och att ingen utsätts för diskriminering

Förväntat resultat

Ingen ska uppleva sig diskriminerad i kontakterna med miljöförvaltningen. Servicen ska vara god och likvärdig för alla oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Nolltolerans för diskriminering och trakasserier råder på förvaltningen. Förvaltningen har ett gott samarbete med fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor.

Beskrivning

Miljöförvaltningen fortsätter med kompetensutvecklingsinsatser kring diskriminering, mångfald och likabehandling för såväl chefer som medarbetare. Målet är att säkerställa ett respektfullt bemötande fritt från diskriminering för alla som arbetar inom eller kommer i kontakt med förvaltningen. Anställda ska ha den kunskap och kompetens som krävs för att motverka diskriminering. Förvaltningen arbetar med kompetensbaserad rekrytering som syftar till att se till varje persons kompetens och därmed motverka diskriminering. Förvaltningen arbetar systematiskt med aktiva åtgärder för att främja lika rättigheter och möjligheter för alla anställda och motverka diskriminering i alla dess former. Stadens program för de mänskliga rättigheterna (MR-programmet), med tillhörande handlingsplaner, är en utgångspunkt för förvaltningens arbete med dessa frågor.

Aktiviteter:

- Kompetensutveckling med fokus på diskriminering, rasism, jämställdhet, normkritik och HBTQI-frågor, inklusive stadens diplomeringsutbildningar inom HBTQI och rasism, utifrån stadens program för de mänskliga rättigheterna med tillhörande handlingsplaner.
- Stadens utbildning i kompetensbaserad rekrytering införs i introduktionsprogram för nya chefer.
- Inkluderande kommunikation genom bl.a. utbildning i klarspråk.

- Analys av svar från medarbetarenkät och nyckeltal kopplat till lika rättigheter och möjligheter.
- Tillsammans med fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor (rådet) fortsätta arbetet inom rådets valda fokusområden; Märkning och allergikost samt Kemikalier kopplat till miljö och hälsa.
- Utifrån av rådet valda fokusområden fokusera särskilt på följande aktiviteter; allergiinformation på restauranger samt kontroller av barnskyddande förslutning.
- Involvera rådet i relevanta ärenden, i tidigt skede där så är möjligt.

Nämndmål: 3.7.2 Miljö- och hälsoskyddsnämndens kommunikation ska underlätta för stadens verksamheter, näringsliv och invånare att agera i linje med gällande regelverk och agera för att uppnå stadens miljömål

Förväntat resultat

Miljö- och hälsoskyddsnämndens kommunikation underlättar för målgrupperna och bidrar till att öka kunskapen om vilka egna insatser som är möjliga att göra, öka förståelsen för innebörden av regelverk och styrande dokument samt öka engagemang och beteendeförändringar, och därmed påskynda takten i genomförandet av miljö- och klimatarbetet.

Beskrivning

Kommunikationen stöttar kärnverksamhet som tillsyn, expertstöd och programarbete. Förvaltningen kommunicerar med olika metoder och i olika kanaler. Målgrupperna finns både inom stadens verksamheter, som andra nämnder och bolagsstyrelser, och utanför, som civilsamhälle, näringsliv och invånare. Kommunikationen sker ofta i form av planerade insatser, bland annat genom spridning av exempel som speglar målgruppernas vardag och verklighet. Kommunikationen sker även när tillfällen ges, på andras initiativ, som exempelvis genom förfrågningar från media. Miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB har tillsammans med kommunstyrelsen ansvaret att leda samordningen av stadens kommunikation inom miljö och klimat. Inriktningen under 2026 är att genom kommunikation stödja implementeringen av miljöprogrammet och därmed arbetet för ett Stockholm som är klimatpositivt 2030 och fossilfritt 2040 (där stadens egen organisation är fossilbränslefri senast 2030). Information till verksamheter som får tillsyn ska utvecklas liksom delaktigheten hos invånare i omställningen för hållbar konsumtion och effektiv resursanvändning. Förvaltningen ska fortsätta stödja övriga staden avseende involvering av föreningsliv. Dialogen med näringslivet ska utvecklas.

Aktiviteter:

- Ytterligare utveckla ”mötesplats miljö- och klimat” för lärande inom staden. Genomförande av aktiviteter sker under ledning av stadsledningskontoret och tillsammans med övriga delar av staden som har funktioner för stöd. Ett antal e-utbildningar och stödmaterial ska innehållsmässigt breddas så att mottagande genomförandeorganisationer får mer samlad kunskap oberoende av område inom miljö- och klimatarbete.
- Utveckla information så att respektive verksamhet som får tillsyn uppmärksammas på möjligheten att ta del även av annan kunskap, än den som förmedlas via aktuell inspektion/kontroll. Den kompletterande kunskapen ger förutsättningar för, hos verksamheterna, ökat hållbarhetsarbete. En speciell insats ska genomföras för att uppmåna verksamheter inom livsmedelshantering att registrera sig.
- Fortsätta utveckla metoder för stadsdelar och andra fackförvaltningar att medvetandegöra invånare på kopplingen mellan konsumtionsmönster och klimatavtryck. Metoderna ska även inbegripa att medvetandegöra invånarna om stadens arbete i samband med synliga förändringar i närmiljön.
- Evenemang om biologisk mångfald ska genomföras i Järva och insatser för att öka kunskapen om rättigheter kopplat till inomhusmiljö kommer att ske inom stadens fokusområden. Energispartips ska fortsatt aktivt spridas till bostadsrättsföreningar. Även insatsen ”Kemismart” ska fortsätta för att upplysa ungdomar om koppling mellan konsumtion och kemikalier. Spridningen av förvaltningens applikation ”Livsmedelskollen” ska öka.
- Tillsammans med aktuella förvaltningar fortsätta att stödja de föreningar som påbörjat arbete inom projektet Scale Stockholm (som avslutas i april) samt utreda förutsättningar för att fler förvaltningar aktivt kan söka ökad involvering av/samarbete med föreningar. Utredningen kommer att ta i beaktande satsningen på ökat föreningsbidrag och vilka konsekvenser det kan medföra för miljöförvaltningen och andra berörda förvaltningar.
- Arrangera två dialogevents med företag inom Miljö- och klimatpakten och bistå stadsledningskontoret i arbetet med att utveckla stadens samtliga pakter. Förvaltningen ska även medverka i externa evenemang som arrangeras av andra delar av staden.
- Lansera en ny webblösning som visar data från miljöförvaltningens geodataplattform.

Nämndmål: 3.7.3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska på internationell nivå verka för ett proaktivt miljöarbete som driver åtgärds- och utvecklingsarbete framåt

Förväntat resultat

Genom att delta i olika nätverk bevakar förvaltningen utvecklingen inom olika miljö- och klimatfrågor på EU-nivå. Genom demonstrationsprojekt testas innovativa hållbarhetslösningar, och med hjälp av erfarenheter från dessa projekt föreslås regel- förändringar så att staden kan driva ett proaktivt miljö- och klimatarbete.

Beskrivning

Förvaltningen deltar bl.a. i Eurocities miljöforum (och därtill underliggande arbetsgrupper), i transport- och mobilitetsnätverket POLIS, i arbetsgrupper inom C40 och europeiska klimatkontraktets nätverk Net Zero Cities samt i Climate Neutral City Alliance (CNCA). Förvaltningen deltar även i Smart Cities and Communities, ett nätverk för städer som bedrivit större EU-projekt. Förvaltningen har även en representant i EU-kommissionens ”Expert Group on Urban Mobility”. Inom ovanstående lyfter förvaltningen frågor kopplade till omställningen av transportsektorn, elektrifiering, energi- och materialhushållning, klimat, biologisk mångfald samt utmaningarna i att nå miljökvalitetsnormerna för vatten. Genom att medverka i olika samarbeten och på internationella konferenser lyfter förvaltningen även kommuners möjligheter att arbeta strategiskt med kemikaliefrågan, vilket också ger ett viktigt bidrag till EU:s kemikaliestrategi för en giftfri miljö. Förvaltningen bidrar också med underlag till stadens svar på olika samråd som EU-kommissionen genomför.

Aktiviteter:

- Delta i stadens internationella samverkansytor samt samverka med kommuner, region, näringsliv, akademi och andra relevanta aktörer för att bidra till att nå stadens miljö- och klimatmål.
- Aktivt söka relevanta internationella sammanhang och samverkansytor för ökad verksamhetsutveckling samt för att omvärldsbevaka och samordna synpunkter på strategier och EU-lagstiftning.
- Aktivt söka extern finansiering för att möjliggöra ytterligare insatser i syfte att nå stadens miljö- och klimatmål. Förvaltningen arbetar aktivt med idégenerering så att projektförslag enklare och effektivare kan tas fram inför olika utlysningar.

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktige har beslutat om en ekonomisk ram för miljö- och hälsoskyddsnämnden för 2026 som efter begärda omslutningsförändringar uppgår till 322 mnkr i kostnader och 143,2 mnkr i intäkter. Därmed uppgår nettobudgeten till 178,8 mnkr. Jämfört med kommunfullmäktiges budget för 2025 ökar nettobudgeten med 6,5 mnkr.

Bifalles nämndens begäran om budgetjusteringar om 2,2 mnkr avseende lokala åtgärdsprogram för vatten kommer kostnadsbudgeten att uppgå till 324,2 mnkr, avskrivningar inkluderat, och ge en nettobudget om 181 mnkr.

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
KF budget 2026	280,9	-102,1	172,3
Sökt budgetjustering för lokala åtgärdsprogram	2,2		2,2
Sökt omslutningsförändring	41,1	-41,1	0
Sökt budget VP	324,2	-143,2	181,0

Nämndens resurser måste disponeras på effektivast möjliga sätt, vilket medför behov av ständiga anpassningar och denna utveckling drivs på av den generella kostnadsutvecklingen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska 2026 fortsätta fokusera på kärnverksamheten, det vill säga tillsynen och kontrollen, med en fortsatt hög självfinansieringsgrad.

Miljöförvaltningens intäkter och kostnader år 2026

Jämfört med föregående år ökar förvaltningens intäkter och det är framförallt hänförligt till miljöbalkstillsynen. Förvaltningens tillsyntaxa för miljöbalken är oförändrad från 2025 till 2026 men tillsynsvolymer ökar. Antalet planerade timmar ökar med cirka 6 procent från 106 285 timmar till 112 770 timmar.

För livsmedelskontrollen minskar tillsynsintäkterna marginellt på grund av något färre årsarbetskrafter och förstärkt arbete med kontroll som inte genererar intäkter; exempelvis arbete för att motverka välfärdsbrottslighet och livsmedelsfusk.

Det andra området där intäkterna bedöms bli något lägre är externfinansierade projekt, som minskar till följd av att flera större projekt avslutades under 2025 och nya projektansökningar inte har beviljats i motsvarande takt. Det är dock normalt att projektintäkterna varierar mellan åren beroende på antal pågående projekt.

På kostnadssidan utgör personalkostnader förvaltningens i särklass största kostnadspost, på drygt 77 procent av de totala kostnaderna. Personalkostnaderna för 2026 ökar framförallt till följd av lönehöjningar enligt lönerörelse men även p.g.a. att antalet anställda ökar i takt med att verksamheten växer. Personalkostnaderna ökar trots en marginell sänkning av

personalkostnadspålägget under 2026. Ökade kostnader ses också avseende förstärkningar som är kopplade till budgetuppdragen inom bl.a. miljöövervakning och tillsyn inom områden med låg kostnadstäckning som samtidigt har stor miljö-, hälso- och samhällsnytta. Övriga personalkostnader avser bland annat friskvård, utbildning och konferenser för medarbetare, som även det ökar med fler medarbetare.

Bland resterande kostnader minskar kostnader för konsulter från 2025 till 2026. En del tidigare konsultuppdrag har omvandlats till tjänster, vars kostnader därmed återfinns under personalkostnader istället. För IT- och telefonikostnader ökar däremot budgeten under 2026 i förhållande till 2025 till följd av ökade kostnader för licenser och förändringar i stadens IT-prislista. Lokalkostnaderna har i förhållande till 2025 ökat något med anledning av den årliga hyresuppräkningsen.

Uppdelning per verksamhetsområde för budget 2026 redovisas i bilaga 1.

Tabellen nedan visar förvaltningens fördelning av kostnader från 2024 till 2026.

Budgetjusteringar är exkluderade från budget 2025 och 2026.

Konto	Utfall 2024	Budget 2025	T2 2025	Budget 2026
Tillsyns- och kontrollintäkter	-108 180	-112 492	-113 587	-114 462
Intäkter projekt & bidrag	-17 520	-16 499	-14 600	-13 548
Uppdragsintäkter	-12 514	-14 408	-14 613	-14 199
Övriga intäkter	-2 922	-403	-1 000	-990
Finansiella intäkter	-3	-3	-2	-3
Intäkter	-141 140	-143 805	-143 802	-143 202
Personalkostnader	220 948	241 056	238 086	247 519
Köp av verksamhet	200	160	151	150
Lokalkostnader inkl hyror	18 926	16 333	19 405	18 148
Bidrag	143	25	12	12
Övriga kostnader	56 649	57 341	57 146	54 972
Kapitalkostnader	1 134	1 190	1 297	1 200
Finansiella kostnader	1		5	1
Kostnader	298 001	316 105	316 102	322 002
Totalt	156 861	172 300	172 300	178 800

Investeringar

För år 2026 uppgår nämndens investeringsbudget till 1,3 mnkr. De planerade investeringarna avser främst luftmätningssutrustning till SLB-analys (Stockholms Luft- och Bulleranalys).

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Nämnden har inga verksamhetsprojekt där kostnaderna bedöms överstiga 50 mnkr och som har betydande påverkan på stadens ekonomi eller berör frågor som är av strategisk vikt.

Budgetjusteringar

Sammantaget ansöker miljöförvaltningen budgetjustering om kostnadsökning på 2,2 mnkr.

Ansökan om budgetjustering avseende God vattenstatus

Miljöförvaltningen ansöker inom ramen för VP 2026 om tilldelning av 2,2 mkr för 2026 ur central medelsreserv 2 för driftåtgärder för det fortsatta arbetet med lokala åtgärdsprogram för vatten. De extra resurserna ska användas till att utreda förslag till åtgärder samt uppföljning av åtgärder.

Bifalles nämndens begäran om budgetjusteringar kommer kostnadsbudgeten att uppgå till 324,2 mnkr, vilket ger en nettobudget om 181 mnkr.

För mer detaljerad redovisning av ansökan om budgetjusteringen se bilaga 5.

Omslutningsförändringar

Totalt begärs 41,1 mnkr i omslutningsförändringar enligt nedan:

- **Tillsyn/myndighetsutövning 12 mnkr;** för ökade intäkter och kostnader inom tillsyn och kontroll.
- **Miljöövervakning 15,9 mnkr;** för ökade intäkter och kostnader framförallt hänförligt till nya uppdrag inom luftövervakning.
- **Energi och klimat 0,6 mnkr;** för ökade intäkter och kostnader framförallt hänförligt till Fleet management.
- **Gemensamma kostnader 0,2 mnkr;** för ökade intäkter och kostnader kopplat till vidarefakturerings av mindre insatser.
- **Externfinansierade projekt 12,4 mnkr;** extern finansiering för miljöförvaltningens kostnader för att medverka i externa projekt såsom EMDS, Persikan, EU-Fossilfritt del 2, Chemclimcircle 2, Taas, Refocus, GH2M, Energirådgivning, Scale, EU-Ascend, Elvis och Eureka.

Systematiskt kvalitetsarbete

Portföljstyrningen är central för beslutsstöd och projektledning inom förvaltningen. Genom kontinuerlig utveckling enligt *Stockholms stads kvalitetsprogram – Utveckling genom ständiga förbättringar, innovation och digitalisering* och förvaltningens utvecklingsplan för digitalisering kommer förvaltningen systematiskt utveckla sina digitala tjänster och verktyg. I samverkan med stadsledningskontoret och andra förvaltningar söker förvaltningen gemensamma lösningar som förbättrar service till företag och medborgare. Under 2026 kommer miljöförvaltningen testa och utveckla digitala tjänster samt utvärdera AI-tillämpningar.

Övrigt

En sammanhållen stad – lokala utvecklingsbehov

I samband med framtagandet av *Underlag för budget 2026 med inriktning 2027-2028* förde miljöförvaltningen en dialog med stadens stadsdelsförvaltningar för att identifiera lokala utvecklingsbehov och lämpliga strategiska prioriteringar att genomföra i samverkan.

I samband med framtagandet av verksamhetsplan för 2026 har dialog återigen förts med stadsdelsförvaltningarna kring vilka av de strategiska prioriteringarna som de avser genomföra under 2026. Nedan preciseras de aktiviteter som stadsdelsförvaltningarna avser att genomföra i samverkan med miljöförvaltningen.

Bromma stadsdelsnämnd

Tematiskt område: Miljö och klimat

Strategisk prioritering (1): Stärka samarbetet för fortsatt utveckling inom staden för att minska värmeöeffekten och risken för översvämning.

Strategisk prioritering (2): Genom riktade kommunikationsinsatser skapa och utveckla förutsättningar för invånare i Bromma att vara delaktiga i omställningen och anta en miljömässigt hållbar och cirkulär livsstil.

Aktivitet 2026: Fortsatt arbete med klimatanpassning samt kommunikationsinsatser gentemot invånare. Miljöförvaltningen kommer att stötta i arbetet med klimatanpassning för att minska och förebygga risker för verksamheter och invånare vid värmebölja samt vägleda i arbetet kring involvering av lokalsamhället i klimatomställningen.

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd

Tematiskt område: Miljö och klimat

Strategisk prioritering: Åtgärder för minskad konsumtion och ökad cirkularitet, både inom förvaltningen och bland invånare i samverkan med bland annat miljöförvaltningen och Fritidsbanken.

Aktivitet 2026: Under 2026 planeras genomförande av aktiviteter och åtgärder för att bidra till en mer sammanhållen stad och en rättvis klimatomställning. Fritidsbanken kommer att starta i Vantör i syfte att möjliggöra för barn och unga att ta del av och prova på aktiviteter samt att minska konsumtion och öka cirkulära flöden. Miljöförvaltningen avser att stötta i arbetet.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Tematiskt område: Miljö och klimat

Strategisk prioritering: Minska de värmeöar som ligger intill eller nära förskolor, bostäder och särskilda boenden. Identifiera gång- och cykelvägar som går till och från bostäder och förskolor, skolor och särskilda boenden som korrelerar med värmeöarna. För arbetet i och kring Smedshagen sker samverkan med SISAB, Svenska Bostäder och trafikkontoret med stöd från miljöförvaltningen.

Aktivitet 2026: Under året kommer en projektplan framarbetas kring klimatanpassning av området Smedshagen. Miljöförvaltningen avser att bidra med kompetens i planeringsarbetet.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Tematiskt område: Miljö och klimat

Strategisk prioritering: Information och rådgivning till stadsdelens medborgare genom de samtalsarenor som stadsdelen etablerar. Miljöförvaltningen kommer att samarbeta med stadsdelen inom olika frågor såsom exempelvis energi- och klimatrådgivning, kemikalier och cirkularitet.

Aktivitet 2026: Fortsatt arbete med samtalsarenor med miljö- och klimattema för invånare på biblioteket. Miljöförvaltningen avser att bidra till arbetet med metoder och kunskapsinnehåll.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Tematiskt område: Miljö och klimat

Strategisk prioritering (1): Identifiera och genomföra energibesparande åtgärder i stadsdelsförvaltningen, samt erbjuda klimat- och energirådgivning till lokalsamhället. Samverkan kommer att ske mellan stadsdelsförvaltningen, miljöförvaltningen, SISAB och Micasa.

Strategisk prioritering (2): Öka motståndskraften mot extremväder, med fokus på skyfall och värmeöar. Samverkan kommer att ske mellan stadsdelsförvaltningen, miljöförvaltningen, trafikkontoret, SISAB och Micasa. Miljöförvaltningen kommer att stötta i att hitta effektiva och relevanta åtgärder som bidrar med flera nyttor samtidigt, såsom biologisk mångfald och rekreation.

Aktivitet 2026: Arbetet med prioriteringar kopplat till energi är påbörjat och fortsätter under 2026. Stadsdelsnämnden avser söka klimatinvesteringsmedel för genomförande av klimatanpassningsåtgärder.

Övriga insatser i stadens fokusområden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedriver tillsyn och genomför andra insatser inom nämndens verksamhetsområde i stadens fokusområden. Vid sidan av ovan nämnda aktiviteter kommer miljöförvaltningen under 2026 bland annat att genomföra följande i fokusområdena;

- Kommunikationsinsatser till boende för att öka kunskap om rättigheter i inomhusmiljön (se även nämndmål 3.7.2 och 3.3.1).
- Inom ramen för *Samordnad tillsyn* genomföra insatser i köpcentrum i bl.a. Vårberg (Skärholmen), Kista och Rågsved.
- Förvaltningen kommer under året fortsätta att stötta förvaltarna i och kring Igelbäckens kulturresevat bland annat genom kompetenshöjande åtgärder och gemensamma studiebesök (se även nämndmål 2.2.1).
- Arbete för att stärka fokusområdenas koppling till närliggande grönområden.
- Ett evenemang om biologisk mångfald ska genomföras i Järva.
- Två förskolor i Hagsätra-Rågsved ingår som piloter i framtagandet av stöd för *Hållbar förskola* (se även nämndmål 2.4.4).
- Tillsynen av kosmetiska produkter kommer att fokusera på enskilda butiker i stadens fokusområden som säljer riskprodukter som t.ex. hudblekningskrämer. Vid tillsynen kontrolleras märkning och innehåll av förbjudna ämnen som t.ex. kvicksilver och hydrokinon (se även nämndmål 2.4.4).
- Fortsatt arbete med riktad bostadstillsyn i stadens fokusområden (se även nämndmål 1.3.1).